Poniedziałek, 20 września 1937 - Nr. 217
(Pismo wychodzi w dniu datowania).

Dzień Pomorza

8 Stron
Cena 10 gr

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — DZIEŃ BYDGOSKI ILUSTROWANY — GAZETA GDAŃSKA
DZIEŃ KOCIEWSKI — GŁOS NIESZAWSKI (DZIEŃ CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA
DZIEŃ TCZEWSKI ILUSTROWANY — DZIEŃ CHEŁMINSKI — GAZETA MOGILEŃSKA — — — — —

REDAKCJA: Toruń, ul. Bydgoska 56, telefony 29-90, 29-01, 29-02, 29-60 (nocny). — ADMINISTRACJA: Toruń, ulica Bydgoska 56, telef. 29-70 (kierownik administracji). — FILIA ADMINISTRACJI: Toruń, ulica Szeroka 42 I. piętro, telefon 29-80 — P. K. O. 206.874.

Zwolennicy gen. Franco usiłowali uprowadzić hiszpańską łódź podwodną z portu w Brest

Brest. Agencja Havasa donosi: Hiszpańska rządowa łódź podwodna „C 2", znajdująca się od trzech tygodni w basenie handlowego portu w Breście, gdzie dokonywana jest naprawa jej motoru, była w nocy na niedzielę widownią niezwykłego zajścia. Koło godz. 22-ej do rufy „C. 2" przybiło czółno, w którym znajdowało się 12 osób w cywilnych ubraniach. Jeden z przybyłych przedstawił się jako dowódca hiszpańskiej rządowej łodzi podwodnej „C. 4", stojącej na kotwicy od kilku tygodni w porcie Le Verdon, również w celu naprawy motoru. Na pokładzie podwodnej łodzi „C. 2" znajdował się jej dowódca Ferrando oraz 11-tu marynarzy, pozostałych 35-ciu otrzymało pozwolenie udania się na ląd. Po wymianie powitań między dowódcami obu łodzi podwodnych i w chwili, gdy wszyscy obecni ustawili się w czworobok na pokładzie, dowódca łodzi „C. 4" zaproponował swemu koledze Ferrando, aby mu wydał swą podwodną łódź za opłatą trzech milionów pesetów. Kapitan Ferrando odmówił. Przybyli skierowali wówczas w stronę marynarzy „C. 2" ręczny karabin maszynowy i zmusili ich do podniesienia rąk. Hałas, który powstał, zwrócił uwagę strażnika łodzi „C. 2", stojącego w pobliżu na wybrzeżu, który wystrzelił w kierunku napastników i zabił jednego z nich na miejscu. Równocześnie uruchomił on syrenę alarmową. Napastnicy rzucili się do ucieczki, uprowadzając z sobą dowódcę „C. 2" i oficera mechanika.

Zabity napastnik, który liczy lat ok. 25, nie miał przy sobie żadnych dokumentów.

Władze portowe i policja prowadzą śledztwo w sprawie tego niezwykłego zajścia.

Według dalszej wiadomości sprawcy najścia na łódź podwodną „C. 2", którzy opuścili Brest samochodem, zostali wczoraj we wczesnych godzinach rannych ujęci przez policję w okolicach Bordeaux wraz z uprowadzonymi przez nich oficerami łodzi „C. 2". Czterech z pośród nich przybyło do Brest już w dn. 13 września, są to Parella Rafael i Antoni Martin, adwokat pochodzący z Henday oraz inżynierowie Sangello i Robert Chaix z St. Jean de Luz. Ze wstępnego śledztwa wynika, że napastnicy usiłowali również obezwładnić pełniącego na wybrzeżu straż marynarza łodzi „C. 2", lecz ten zrobił użytek z broni i jednego z nich zastrzelił.

Wojska rządowe topią kopalnie

Paryż. Wielkie kopalnie węgla w okolicach Santa Lucia zostały zalane wodą przez odstępujące oddziały rządowe. W wiosce Santa Lucia, zburzonej niemal doszczętnie, nie ma ani jednego górnika. Wszyscy górnicy zostali przymusowo ewakuowani. (Pat.)

Zdobycz wojenna powstańczego krążownika

Salamanka. Krążownik powstańczy „Canarias" zaskoczył na trasie między Mahon i Barceloną dwa hiszpańsko - bolszewickie statki handlowe „JJ 15" i „Rey Jaime II", eskortowane przez trzy torpedowce rządowe. Statek wojenny narodowców zaatakował przeciwnika. Już po pierwszych strzałach trzy torpedowce wycofały się z zasięgu strzałów, pozostawiając dwa załadowane statki towarowe na łaskę krążownika „Canarias". Krążownik skierował statki do jednego z portów powstańczych.

Atak lotniczy na angielski okręt wojenny

Londyn. Agencja Reutera przynosi wiadomość, potwierdzoną przez admiralicję, że w piątek na wysokości portu Gijon samolot zrzucił 6 bomb na kontrtorpedowiec brytyjski „Fearless". Żadna bomba nie trafiła. Samolot skierował się w stronę miasta Gijon. Mógł to być zarówno hiszpański samolot rządowy, jak i powstańczy.

Podkreślając, że jest to dziewiąty wypadek zaatakowania okrętu brytyjskiego.

Dwa samoloty od społeczeństwa woj. białostockiego otrzymał Aeroklub Gdański

Białystok. Wczoraj odbyło się przekazanie Aeroklubowi Gdańskiemu dwóch samolotów, jako pierwszych z ufundowanych przez społeczeństwo woj. białostockiego eskadry samolotów szkoleniowych.

Uroczystość rozpoczęła się Mszą św. Po przemówieniach p. wojewody Ostaszewskiego, prezesa okręgowego L. O. P. P. p. Szafrańskiego oraz przewodniczącego Aeroklubu Gdańskiego p. Dębińskiego, samoloty zostały przekazane klubowi. Efektowne skoki ze spadochronami, akrobacje samolotowe i szybowcowe oraz loty pasażerskie zakończyły uroczystość.

Jeszcze 22 młodych Polaków w niemieck. więzieniach

Berlin. Z Opola donszą: Z pośród uwięzionych tu młodych Polaków ze Śląska Opolskiego, których sprawa przekazana została do trybunału ludowego w Berlinie, wypuszczono w piątek na wolność Wiktora Dunata ze Strzelec oraz Stanisława Gamałę z pow. strzeleckiego. W więzieniu pozostaje nadal 22 osoby. Z uwięzionych kobiet nie zwolniono żadnej. (Pat).

Morderstwo w Bielsku i jego następstwa

Katowice (Pat). — Dnia 17 bm. około godziny 19-tej. 62-letni dzierżawca restauracji Karol Nozman, wyznania Mojżeszowego, na ul. nad Ścieżką w Bielsku zastrzelił ślusarza Leona Wanota, lat 28 z Białej.

Sprawca po dokonanym czynie zgłosił się w miejscowym komisariacie policji i oddał broń palną, twierdząc, iż zabójstwa dokonał w obronie własnej na tle zaczepki, wynikłej między nim i podchmielonym Wanotem. Sprawcę aresztowano.

Dochodzeniem kieruje na miejscu prokurator sądu okręgowego z Cieszyna.

Na tle powyższego wypadku zaszło kilka drobnych incydentów między chrześcijańską a żydowską ludnością, które policja z miejsca zlikwidowała.

Żywy ogień z nieba
Bomby zapalające niecą w Szanghaju pożary

SZANGHAJ. Agencja Domei donosi: Przedstawiciele japońskich władz morskich ogłosili wczoraj deklarację, stwierdzającą, że lotnicy chińscy używali w ciągu nocy na niedzielę bomb zapalających, prawdopodobnie w celu doszczętnego zniszczenia koncesji międzynarodowej. Deklaracja ta stwierdza ponadto, że sobotnie intensywne bombardowanie przez lotników chińskich hoteli „Palace" i „Cathay" oraz szeregu mieszkań prywatnych, jest wymownym dowodem jak ustosunkowują się Chińczycy do prawa międzynarodowego.

Większość zrzuconych ubiegłej nocy na Szanghaj bomb zapalających zniszczyła szereg przedsiębiorstw angielskich jak fabrykę przetworów chemicznych, przędzalnię jedwabiu oraz fabryki mydła i tytoniu. Jeden aparat chiński został zestrzelony przez artylerię japońską.

Wśród żołnierzy japońskich, okupujących dzielnice Vang - tse - pu są liczne ofiary w ludziach. Szkody są znaczne.

Ożywiona działalność chińskiego lotnictwa pozostaje prawdopodobnie w związku z chęcią zaprzeczenia czynem twierdzeniom japońskim, jakoby całe lotnictwo chińskie miało ulec zniszczeniu.

Dalszy odwrót Chińczyków do trzeciej linii obronnej

SZANGHAJ. Agencja Domei donosi: Wojska chińskie, które cofnęły się na froncie szanghajskim na drugą linię, przechodzącą przez Lotenszen-Liu-Hangszen - Taszung, przygotowują się do dalszego odwrotu w kierunku trzeciej linii, przechodzącej przez Liuchoszen-Kiating-Mangkiang. Część wojsk chińskich rozpoczęła już odwrót w ciągu ubiegłej nocy.

Bitwa powietrzna nad Nankinem

Nankin. — Korespondent Reutera w Nankinie donosi: W dniu wczorajszym miasto było dwukrotnie bombardowane przez samoloty japońskie, wchodzące w skład eskadry złożonej z 50 zgórą aparatów, która wczoraj wczesnym rankiem wyleciała z Szanghaju. Atakujące samoloty powitane zostały silnym ogniem artylerii przeciwlotniczej. Jednocześnie wzbiły się w górę samoloty chińskie, staczając zaciekłe walki z napastnikami. W pierwszym rajdzie brały udział 43 samoloty japońskie, które w ciągu 20 minut czyniły wysiłki zbombardowania arsenału, lotniska, radiostacji i innych punktów. Po południu 23 samoloty japońskie dokonały ponownego nalotu. W obu wypadkach ataki zostały odparte bez poważniejszych strat. Źródła chińskie oficjalnie podają że 6 samolotów japońskich zostało zestrzelonych. (Pat).

Milionowy Szanghaj bez ryżu

Szanghaj. — Trudności połączone z ewakuowaniem setek tysięcy uchodźców z Szanghaju stale wzrastają. Komitet, kierujący tą ewakuacją, jest poważnie zaniepokojony wyczerpaniem się stojących do dyspozycji zapasów ryżu. (Pat).

Emigranci włoscy już w areszcie „ochronnym"

Berlin. — Według pogłosek w ramach zarządzeń, mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa Mussoliniego podczas pobytu jego w Niemczech, osadzono już w tymczasowym areszcie ochronnym emigrantów włoskich zamieszkałych w Niemczech.

To prostu

Przede wszystkim obowiązek patrioty a nie obowiązek zawodu

W skardze apelacyjnej Chaskielewicza, skazanego za zabójstwo wachmistrza wojsk polskich Bujaka przez Sąd Okręgowy na karę śmierci, zamienioną przez Sąd Apelacyjny na dożywotnie więzienie, obrońcy zabójcy wysunęli ciekawy argument. Twierdzą mianowicie, że komuniści nie występują przeciwko armii polskiej lecz tylko przeciwko dowództwu.

Charakterystyczny argument i ciekawe podejście do sprawy przez obronę. Zdaniem więc panów obrońców dowództwo armii polskiej i sama armia polska to dwa odrębne elementy obrony narodowej i występowanie komunistów przeciwko dowództwu a nie przeciwko armii traktowane być powinno jako okoliczność łagodząca, mogąca spowodować zmniejszenie kary dla zabójcy polskiego żołnierza.

Można zrozumieć intencję obrony zabójcy Chaskielewicza. Każdy wszak obrońca dąży do osiągnięcia największych możliwie sukcesów w swym zawodzie. W tym też kierunku szły usiłowania obrony Chaskielewicza. Pragnęli oni mianowicie uchronić szyję zabójcy polskiego żołnierza od stryczka. Narazie im to się udało, za to należy się im głęboka wdzięczność od Chaskielewicza i od wszystkich jego współideologowców, występujących nie przeciwko armii lecz jedynie przeciwko dowództwu tej armii.

Nie można natomiast zrozumieć w imię jakich przesłanek, w imię jakich założeń argument taki w skardze apelacyjnej został wysunięty, i co przez ten argument obrona chciała poprawić. Czyżby zwalczanie i występowanie przeciwko dowództwu armii polskiej nie było równoznaczne z akcją wrogą przeciwko armii polskiej. Czyżby dążenia i wroga agitacja płatnych agentów komunistycznych, rekrutujących się w 95 proc. z żywiołów niepolskich i naszej państwowości wrogich, do podważenia spoistości jaka panuje pomiędzy korpusem oficerskim i masą żołnierską, nie stanowiła największej zbrodni i najcięższego przestępstwa i czy ta właśnie działalność komunistyczna, skierowana przeciwko dowództwu naszej armii, nie powinna być najenergiczniej i z całą bezwzględnością i najsurowiej zwalczana.

Taktyka komunistów dąży do tego, ażeby osłabić w masach żołnierskich miłość i zaufanie bezwzględne, jakie masy te do dowództwa swego posiadają. Orjentują się oni dostatecznie, co mianowicie, po za stroną i doskonałością techniczną, stanowi główną podstawę i oznakę mocy i potęgi każdej siły zbrojnej. Wiedzą oni również, że armia, posiadająca dowództwo nie związane nierozerwalnymi nićmi obowiązku narodowego i żołnierskiego oraz miłością braterską wypływającą z wspólnoty obowiązków, z masą żołnierską, stanowi organizm osłabiony i podatny dla akcji odśrodkowej i że armia taka nie będzie w stanie wypełnić ciążących na niej obowiązków w stosunku do Państwa i Narodu.

Działalność każdego zawodu posiadać musi, poza względami zasadniczymi i utylitarnymi, przede wszystkim głębokie morale z racji państwowej się wywodzące a szczególnie w tych sprawach, które wiążą się z obroną narodową i z naszą niepodległością. I te właśnie zasady powinny być podstawą i punktem wyjścia prac i wykonywanie swych obowiązków przez wszystkie zawody. Dlatego też w żadnym wypadku, w żadnej sprawie i w żadnej okoliczności nikomu nie wolno zapominać o podstawowych obowiązkach, jakie na każdym z nas Polaków, ciążą, a w tych wypadkach, gdzie następuje kolizja interesów Polaka-patrioty i interesów zawodu, tam zawsze pierwszeństwo dane być musi... POLSCE mimo sugestywnej wymowy brzęczących efektów, do funkcji wykonywania zawodu obrońcy niezmiennie przywiązanej etc.

Niestety nie można powiedzieć tego o autorach tej części skargi apelacyjnej Chaskielewicza, zabójcy wachmistrza wojsk polskich, w której mowa jest, że komuniści występują nie przeciwko armii polskiej, lecz przeciwko jej dowództwu.

I to właśnie jest smutne i jednocześnie karygodne i oburzające.

m. z.

Tajemnicza misja b. prezydenta Banku Rzeszy

Tokio. Według depeszy z Hong Kongu, b. prezydent Banku Rzeszy i b. ambasador niemiecki w Stanach Zjednoczonych Luther przejeżdżał przez Hong-Kong w dniu 17 września, udając się do Japonii. Koła dyplomatyczne w Tokio przypisują podróży Luthera doniosłe znaczenie. (Pat.)

Międzynarodowy oszust i fałszerz czeków w rękach policji gdańskiej

Niezwykłe dzieje żydowskiego hochsztaplera – Suma oszustw sięga 100.000 guldenów

Po długich poszukiwaniach w różnych krajach w ręce policji gdańskiej wpadł wreszcie niebezpieczny oszust i fałszerz, żyd, Zygfryd Loschinski, który szereg banków europejskich przyprawił o dotkliwe straty, sięgające łącznej kwoty 100 tysięcy guldenów. Zbrodnicze dzieje Loschinskiego, który liczy dopiero 26 lat, są doprawdy niezwykłe i mogłyby posłużyć za temat do kryminalnej powieści.

Bank estoński oszukany na 30 tys. koron

Rozpoczęło się od tego, że gdańska policja kryminalna otrzymała w kwietniu br. wiadomość o wielkim oszustwie, dokonanym przez niej. Hodżę, legitymującego się paszportem czechosłowackim w jednym z banków w Tallinie. Rzekomy Hodża którym był w rzeczywistości Lochinski, podjął we wspomnianym banku na sfałszowane czeki kwotę 30 tysięcy koron estońskich, po czym znikł w nieznanym kierunku.

Później okazało się, że Loschiński, wyjechał do Kopenhagi i tam w jednym z banków otworzył sobie konto, wpłacając wyłudzone w Tallinie 30 tys. koron, po czym przybył do Gdańska, gdzie przy ul. Holzraum 18 zamieszkiwała jego rodzina.

Wkrótce po tym oszust zażądał pisemnie przesłania mu pieniędzy z Kopenhagi do Gdańska, bank zawiadomił go jednak, że w międzyczasie policja duńska, która wpadła na trop oszustwa, obłożyła jego depozyt aresztem. Czując, że mu grunt pali się pod nogami, Lochinski znikł z Gdańska i to w samą porę, gdyż miejscowa policja na skutek wiadomości z Kopenhagi deptała mu już po piętach. Przeprowadzona rewizja w mieszkaniu przy Holzraum dała sensacyjny wynik. Okazało się bowiem, że oszust miał tam całe laboratorium fałszerskie, podrabiając czeki i paszporty różnych krajów. W ten też sposób został sfabrykowany paszport czechosłowacki, którym Lochinski się posługiwał.

Beskuteczny pościg

Wobec ucieczki głównego przestępcy policja gdańska, mając w ręku obfity materiał obciążający, aresztowała i osadziła w więzieniu ojca i siostrę Loschinskiego, za nim samym zaś wdrożono energiczny pościg. Puszczono w ruch nawet radio, ale Loschinski stał się nieuchwytny.

Raz po raz zbrodniarz dawał znać o sobie, popełniając tu i tam większe oszustwa.

W początkach czerwca wypłynął na Litwie, gdzie w banku kowieńskim usiłował podjąć 550 funtów ang. na sfałszowane czeki Henry - Schroeder - Bank w Londynie. Kasjer powziął jednak podejrzenie co do autentyczności czeków i kazał Loschinskiemu zaczekać, aż sprawdzi drogą telegraficzną, czy mają pokrycie. Widząc nieufność kasjera, oszust pod jakimś pretekstem opuścił pośpiesznie bank i odleciał samolotem do Królewca, zanim zdołano zawiadomić policję.

Później Loschinski pojawił się na krótko w Szwajcarii, gdzie przy pomocy pewnego łatwowiernego jubilera zdołał zrealizować fałszywy czek na 120 funtów ang. To samo uczynił krótko po tym w Pradze czeskiej, podejmując na sfałszowany czek 330 funtów, a następnie w Strassburgu gdzie naciągnął jeden z banków na 120 funtów i w Luksemburgu, gdzie analogiczną drogą zdobył 180 funtów ang.

Nieudana afera w Kopenhadze i aresztowanie w Gdańsku

Dokonywując serii oszustw. Loschinski stale wyślizgiwał się z rąk policji, umiejętnie operując fałszywymi dokumentami i kryjąc się pod obcym nazwiskiem. Z Luksemburga przez Brukselę wyjechał on do Kopenhagi, gdzie, jako na znanym już terenie, zamierzał dokonać serii większych oszustw.

O pobycie oszusta w stolicy Danii, dowiedziała się jednak policja gdańska i poinformowała o tym policję kopenhaską. W rezultacie ptaszka przychwycono w jednym z najbardziej luksusowych hoteli. Ponieważ jednak na terenie Danii Loschinski nie dokonał jeszcze żadnego przestępstwa, więc w myśl tamtejszych przepisów nie mógł być przedstawiony przed sąd, a został jedynie wysiedlony z granic kraju.

W międzyczasie oszust dowiedział się o aresztowaniu w Gdańsku jego ojca i siostry. Zdobył się on na nielada odwagę, przybywając tu, aby poczynić kroki w celu uwolnienia swoich krewnych, lecz nie wskórawszy nic, sam wpadł, jak dojrzały owoc, w ręce miejscowej policji.

Tak skończyła się niezwykła karjera tego międzynarodowego opryszka. Obecnie umieszczono go za kratami gdańskiego więzienia śledczego, skąd pójdzie niebawem wprost na ławę oskarżonych aby otrzymać karę, na którą tak rzetelnie sobie zasłużył. Ciekawe jest tylko, że Loschinski, który w toku przesłuchań przyznał się do swoich oszustw, wynoszących — jak zaznaczyliśmy — około 100 tysięcy guldenów, nie chce wyjawić spólnika, z którym ręka w rękę działał i który jest w posiadaniu większości zrabowanych pieniędzy. Osoba tego wspólnika pozostaje nadal łamigłówką dla policji.

Zjazd organizacji wiejskiej OZN okręgu wołyńskiego

Łuck. — Wczoraj odbył się w Łucku zjazd wołyńskiego okręgu organizacji wiejskiej OZN., na który przybyli delegaci z całego Wołynia.

Zjazd rozpoczął się uroczystym nabożeństwem w kościele katedralnym, po czym uczestnicy uformowali się w pochód, który przeszedł ulicami miasta aż do grobu Nieznanego Żołnierza.

Następnie uczestnicy zjazdu z gen. Galicą i prezydium okręgu wołyńskiego organizacji udali się do teatru miejskiego, gdzie powitał ich przewodniczący okręgu dyr. Lewicki, poczem przewodniczący organizacji wiejskiej OZN. gen. Galica wygłosił dłuższe przemówienie.

Po przemówieniu obecny na sali ks. biskup Walczykiewicz udzielił uczestnikom błogosławieństwa w imieniu biskupa łuckiego, po czym przemawiali przewodniczący okręgu dyr. Lewicki i inż. Chmieliński oraz kilku delegatów okręgu.

Zjazd wysłał depesze hołdownicze do Prezydenta R. P., Marszałka Śmigłego Rydza, premiera Sławoj Składkowskiego i płk. Koca. (Pat).

Uroczystość peowiacka w Zielonce pod Rembertowem

Warszawa. Wczoraj przed południem odbyła się w Zielonce koło Rembertowa uroczystość obchodu 20-tej rocznicy ćwiczeń P. O. W.

Na uroczystość przybyli: dowódca O. K. gen. Trojanowski, reprezentujący Marszałka Śmigłego - Rydza, prezes Związku Peowiaków minister Marian Zyndram-Kościałkowski, wicemarsz. Sejmu Podoski, wicemarszałek Sejmu Miedziński, wiceminister Piasecki, generałowie: Malinowski, Wilczyński i Wieniawa - Długoszowski, prezes Federacji P. Z. O. O. gen. Górecki, przedstawiciele władz państwowych oraz liczne rzesze miejscowego społeczeństwa.

Na uroczystości przybyła również pani Marszałkowa Aleksandra Piłsudska.

W ramach uroczystości peowiackiej odbyło się poświęcenie budynków Domu Społecznego i szkoły powszechnej im. P. O. W., wybudowanych przez okręg stołeczny Związku Peowiaków oraz przekazanie wojsku broni ofiarowanej przez P. O. W.

Łopata zamiast karabinu

Pożyteczne prace oddziałów wojskowej służby zastępczej w pow. morskim

Według przygotowanego przez Starostwo Morskie planu, osoby obowiązane do wykonania zarządzonej dekretem Prezydenta R. P. z dn. 9 listopada 1936 r. wojskowej służby zastępczej, będą zatrudnione przy wykonywaniu prac o charakterze ogólno - państwowym na terenie powiatu. W pierwszej mierze według tego projektu, wykonane mają być tą drogą prace nad umacnianiem brzegu morskiego, wybudowana ma być droga między Karwią a Dębkami, przeprowadzona melioracja i osuszenie bagnistego terenu w okolicy Dębek i Widowa, wreszcie wykonane urządzenia portowe i nadmorskie. Wszystkie te projektowane prace mają pierwszorzędne znaczenie z punktu widzenia ogólnego i znacznie przekraczają możliwości powiatu. (Pat.).

Propaganda Biskupina z powietrza

W sobotę o godz. 15 wystartował z prasłowiańskiego grodu w Biskupinie balon ku listy „Pomorze“ z Aeroklubu pomorskiego do długodystansowego lotu propagandowego nad Polską.

Załogę balonu stanowią kapitanowie Kazimierz Mensch i Wł. Pomaski oraz zastępca kierownika ekspedycji wykopaliskowej uniwersytetu poznańskiego w Biskupinie, dr. Z. Rajewski.

Załoga balonu ma rozrzucać nad przelatywanymi osiedlami broszury propagandowe. Po drodze, nad jednym z większych miast załoga zrzuci puszkę z listem, oznaczoną chorągiewką z napisem „Biskupin“.

Znalazca otrzyma po przesłaniu listu do ekspedycji wykopaliskowej uniwersytetu poznańskiego w Biskupinie (poczta Gąsawa) piękny album z widokami grodu prasłowiańskiego z przed 2500 lat. (Pat.)

Depesze p. Wojewody Pomorskiego min. Raczkiewicza

W piątek dnia 17 września br. Pan Wojewoda Pomorski Władysław Raczkiewicz z okazji wyjazdu w dniu 18 bm. statku szkolnego „Daru Pomorza“ na 7-miesięczną podróż ćwiczebną wysłał na ręce Dyrektora Państwowej Szkoły Morskiej p. Stanisława Kosko oraz na ręce Kapitana statku p. Konstantego Matyjewicz - Maciejewicza telegram z życzeniami zdrowia dla całej załogi, pomyślnych wiatrów w podróży i szczęśliwego powrotu.

W sobotę dnia 18 września br. Pan Wojewoda Pomorski Władysław Raczkiewicz z okazji poświęcenia Kolegium O. O. Jezuitów w Gdyni i świeżo otwartego przez nich gimnazjum w Orłowie wysłał na ręce Ks. Józefa Koneweckiego T. J. Rektora tegoż Kolegium i Dyrektora Gimnazjum telegram z życzeniami najpomyślniejszych wyników w pracy nad kształceniem młodego pokolenia.

Rozbudowa ośrodka harcerskiego

Główny ośrodek harcerski w Górkach Wielkich na Śląsku rozbudowuje się w dalszym ciągu. Obecnie przystąpiono do wznoszenia trzeciego z kolei budynku — domu „zuchów“ (najmłodszych harcerzy) oraz czworaków dla służby w których prowizorycznie będzie się mieścić harcerski uniwersytet wiejski. W najbliższym czasie powstanie na terenie gospodarstwa rolnego nowy budynek inwentarzowy.

W dniu 1 października rozpoczyna w Górkach W., pracę ośrodek w dziale kształcenia starszyzny harcerskiej, oraz wznowi działalność przeniesiona na wiosnę br. z Nierodzimia doświadczalna kolonia zuchowa.

List z Genewy

Przedstawiciel rządu hiszpańskiego oskarża Niemcy i Włochy

Na wczorajszym posiedzeniu Rada Ligi Narodów przystąpiła do rozpatrzenia apelu rządu hiszpańskiego w sprawie zagrożonego bezpieczeństwa żeglugi na morzu Śródziemnym. Przy tym punkcie posiedzenia przewodniczący Rady p. Negrin, delegat Hiszpanii złożył przewodnictwo w ręce p. Quevedo. Po objęciu przewodnictwa przez p. Quevedo p. Negrin zabrał głos, wygłaszając dłuższe przemówienie, w którym w ostrych słowach zaatakował Niemcy, zarzucając im zbrodnicze zbombardowanie bezbronnego miasta Almerii. Przechodząc do sytuacji na morzu Śródziemnym, p. Negrin stwierdził, że sytuacja stała się nie do wytrzymania na skutek ciągłych ataków, których ofiarami stały się statki nie tylko hiszpańskie, ale także i innych państw. Ten stan rzeczy spowodował inne mocarstwa zainteresowane sytuacją na morzu Śródziemnym do powołania konferencji specjalnej, która obradowała poza Ligą Narodów. Rząd hiszpański wyraża z tego powodu swoje zdumienie i musi wyrazić ostry protest przeciwko rozstrzygnięciu jakichkolwiek spraw odnoszących się do m. Śródziemnego, w łonie konferencji, w której Hiszpania nie jest reprezentowana. Przyznając w zasadzie, że konferencja w Nyon stanowi pewien postęp w sprawie śródziemnomorskiej, p. Negrin skrytykował układ nyoński. Zdaniem rządu hiszpańskiego, powinno się rozciągnąć system ochrony zbiorowej także na napady przeprowadzane przez okręty wojenne nawet wtedy, jeżeli stosują się one do przepisów traktatu londyńskiego. Przede wszystkim zaś należy znieść włączenie ochrony statków hiszpańskich, co stworzone zostało przez konferencję nyońską. W końcu p. Negrin oświadczył, że tylko wówczas Rada Ligi Narodów będzie mogła skutecznie działać, jeżeli stanie na platformie rzeczywistości i wykluczy ze swych obrad wszelką fikcję.

Po tym wstępie, p. Negrin wyraźnie zarzucił Włochom, „że ponoszą odpowiedzialność za ataki nieznanych łodzi podwodnych". „Państwo nieznane, którego okręty wojenne usiłowały za pomocą ciągłej agresji wytworzyć na morzu Śródziemnym ciągły terror — to są Włochy". Poza tym zarzucił p. Negrin Włochom wojskowe poparcie powstania hiszpańskiego. Po przemówieniu przedstawiciela hiszpańskiego zabrał głos p. Delbos, który w krótkim przemówieniu wziął w obronę prace konferencji w Nyon. Oświadczył on, że konferencja nie zajmowała się całokształtem sprawy, ale przede wszystkim musiała zająć się najważniejszymi zagadnieniami, to znaczy atakami ze strony łodzi podwodnych. Problem ataków ze strony samolotów lub okrętów wojennych jest na porządku dziennym konferencji i niebawem będzie omówiony. Jako dalszy mówca wystąpił p. Jordan, przedstawiciel Nowej Zelandii, który w długim patetycznym przemówieniu nawoływał Ligę Narodów do spełnienia swego obowiązku. M. in. p. Jordan wysunął następującą oryginalną koncepcję, ażeby Hiszpania mogła decydować sama o swym przeznaczeniu i żeby przebyła pewien okres czasu pod ustrojem mandatu A. P. Jordan wierzy, że to jest sugestia rozsądna i że można żądać od obu stron hiszpańskich, by pod kontrolą narodu bezstronnego zadecydowały o własnym losie. Krótkie oświadczenie złożył p. Litwinow, zaznaczając, że o problemie hiszpańskim będzie jeszcze mowa na Zgromadzeniu i wyrażając nadzieję, że konferencja nyońska wypowie się co do życzenia Hiszpanii, — po czym Rada uchwaliła odłożyć dalsze sprawy hiszpańskie do jednego z późniejszych zebrań.

2000 kolejarzy z całej Polski z ministrem komunikacji na czele przybywa w sobotę do Torunia

Doroczny „Dzień kolejarza polskiego"

Jak już donosiliśmy, w nadchodzącą sobotę i niedzielę w dniach 25 i 26 września br. odbędzie się w Toruniu doroczny ogólnopolski **„Dzień kolejarza polskiego"**, połączony **z wielkim zjazdem kolejarzy z całej Polski z ministrem komunikacji płk. Ulrychem na czele.** W zjeździe tym weźmie udział **około 2000 osób.** Zeszłoroczny „Dzień kolejarza" był obchodzony w Krakowie. Z tegoroczym zjazdem połączony jest obchód 10-lecia istnienia organizacji Kolejowego Przysposobienia Wojskowego (w skrócie K. P. W.). Założone w roku 1927 stoi w rzędzie **największych polskich organizacyj społecznych.**

Program „Dnia kolejarza polskiego" umożliwi społeczeństwu poznanie rezultatów pracy KPW. w dziedzinie **wyszkolenia wojskowo - kolejowego, wychowania fizycznego i kulturalno - oświatowej.**

W sobotę dnia 25 bm. odbędą się zawody sportowe KPW. na stadionie wojskowym. Tego samego dnia nastąpi uroczyste złożenie wieńca u stóp pomnika Marszałka Piłsudskiego. Wieczorem ulicami miasta przejdzie capstrzyk orkiestr kolejowych, a w teatrze Ziemi Pomorskiej urządzony zostanie wieczór muzyki, pieśni i tańca.

W niedzielę 26 bm. uroczystości rozpoczną się nabożeństwem, celebrowanym przez J. E. ks. biskupa dr. Okoniewskiego. Po nabożeństwie przemówią minister komunikacji Ulrych i prezes Zarządu Głównego Przysposobienia Wojskowego poseł Starzak. Następnym punktem programu będzie defilada oddziałów kolejowych z karabinami.

Podział Palestyny na 4 państwa proponuje kongres arabski

Beyruth. (PAT.) Kongres ogólno-arabski, który odbył się w Bludein, był bardzo obszernie zapowiadany i komentowany przez prasę arabską, która twierdziła, iż prace królewskiej komisji angielskiej w Palestynie zakończyły się niepowodzeniem. Część prasy wysuwała projekt utworzenia 4-ch państw sfederowanych **Transjordanii, Palestyny - Ziemi Świętej** pod protektoratem Ligi Narodów, **Palestyny arabskiej** z mniejszością żydowską i **Palestyny żydowskiej** z mniejszością arabską.

Na zaproszenie komitetu organizacyjnego na kongres przybyło 400 delegatów z Iraku, Syrii, Egiptu, Palestyny, Transjordanii, Libanu i Hedżasu. Wszyscy delegaci należeli do wybitnych działaczy arabskich. 25 proc. delegatów stanowili Arabi-chrześcijanie.

Wyścig z deszczem nad Żółtą Rzekę

Tientsin. (PAT). Dowództwo japońskich sił zbrojnych otrzymuje nieustannie doniesienia o sukcesach na wszystkich odcinkach. Oddziały japońskie posuwają się szybko w kierunku południowo - zachodnim. Dowództwo japońskie dziś po raz pierwszy ogłasza, że w Tatung, w zdobytym składzie broni i amunicji znaleziono pół miliona nabojów karabinowych, 5 tys. granatów ręcznych oraz 500 min. Nowomianowany głównodowodzący gen. Terauczi wprowadził do akcji niemal wszystkie rozporządzalne siły, aby w jak najkrótszym czasie dotrzeć do brzegów Żółtej Rzeki. Wobec tego, iż zbliża się okres deszczów, broń zmotoryzowana nie będzie mogła być używana. Chińskie oddziały prowincjonalne wycofują się wszędzie niemal nie stawiając oporu. Jeden z czołowych dzienników chińskich w Nankinie „Tukungpao" stawia po ważne zarzuty dowództwu 29-ej armii, która bez walki oddała Japończykom Kałgan i nie zdołała utrzymać łatwego do obrony przejścia pod Nankau.

Ulewy i powodzie we Francji

Paryż. W całej Francji jednocześnie ze spadkiem temperatury szerzą się gwałtowne ulewy, powodujące zalewanie dróg i obsuwanie się terenu. Na linii kolejowej Lyon Marsylia w dolinie Rodanu wzgórze, koło którego przechodzi tor kolejowy, zostało podmyte przez ulewę i obsunęło się, zasypując szyny, co spowodowało wykolejenie się pociągu towarowego. W tej samej okolicy w pobliżu dworca Tain wykoleił się pociąg pospieszny. Katastrofa nie pociągnęła za sobą na szczęście ofiar ludzkich. Również szosa Lyon — Marsylia została w kilku miejscach zasypana przez obsuwającą się ziemię, wobec czego przerwana została komunikacja samochodowa na tej linii. — Wszystkie nawet mniejsze strumienie wystąpiły z brzegów, zalewając łąki i grożąc powodzią.

Katastrofa samolotu pasażerskiego w Peru

Londyn Z Limy donoszą, że ubiegłej nocy spadł w pobliżu Limy samolot pasażerski. 8 osób poniosło śmierć.

Niemiecki balon doświadczalny opadł na Kaszubach

Pod Sierakowicami na Kaszubach rolnik Koszałka znalazł na polu niemiecki balon doświadczalny z aparatami rejestracyjnymi i spadochronem. Powłoka balonu była zniszczona. Na kartce w trzech językach: polskim, niemieckim i czeskim wyszczególnione było, że balon wypuszczony został z placu ćwiczeń w Berlinie, oraz, że wyznaczono nagrodę za odnalezienie balonu. Rolnik zaniósł balon do komisariatu policji.

Posługaczka i lokai spadkobiercami milionowej fortuny

Nowy Jork. Zmarła niedawno w Tuxedo Park, miejscowości zamieszkałej przez amerykańską finansję, sędziwa Nathalie Couch, ku zgorszeniu swych bogatych sąsiadów, zapisała cały swój majątek, oceniany na milion dolarów, wraz z przepyszną willą w tej miejscowości — swoim służącym, a mianowicie posługaczce, która u niej służyła 29 lat i lokajowi, który dla niej pracował lat siedemnaście. Zmarła nie pozostawiła żadnej bliższej rodziny, a pretensje dalszych krewnych nie mają żadnej szansy powodzenia ze względu na doskonale pod względem prawnym zredagowany testament.

Łoś zabłąkał się na przedmieście Warszawy

Mieszkańcy Nowego Bródna zauważyli w swojej dzielnicy wspaniały okaz łosia. Z łatwością z powodu wielkiego zmęczenia zwierzęcia, ujęto je i przywiązano do płotu cmentarnego. Jednocześnie zawiadomiono o schwytaniu łosia zarząd Ogrodu Zoologicznego.

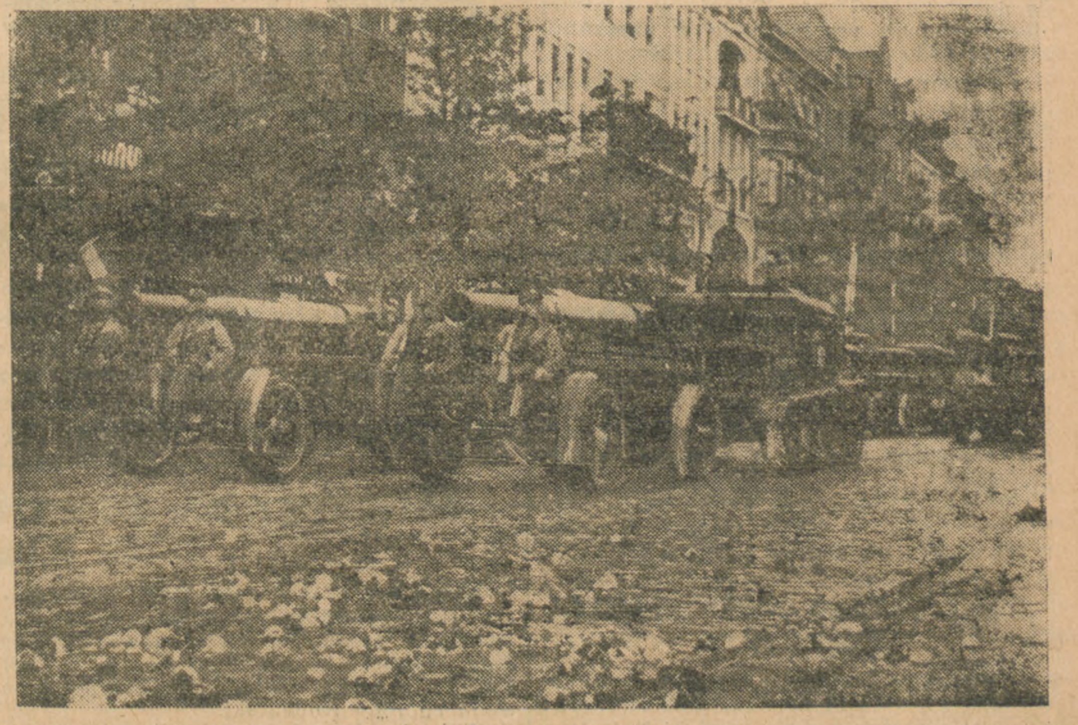
Na miejsce przybył natychmiast **dr. Żabiński, który stwierdził, iż łoś przemęczony długą wędrówką, dogorywa wskutek rozedmy płuc i pęknięcia śledziony. Rzeczywiście** po paru chwilach łoś zdechł.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa łoś przywędrował aż z **Prus Wschodnich.**

Fragmenty wielkiej defilady w Bydgoszczy

Fragment z defilady czołgów.

Moment defilady artylerii najcięższej.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE
dodatek tygodniowy

Polityczne zgrzyty podczas święta sportowego „Gedanii"

W dniach 18 i 19 września zasłużony polski klub sportowy w Gdańsku — K. S. Gedania — obchodził jubileusz 15-lecia swego istnienia. W ramach tego święta odbyły się w sobotę i niedzielę jubileuszowe igrzyska sportowe na program których złożyły się: turniej piłkarski oraz zawody lekkoatletyczne.

W sobotę polska drużyna ligowa AKS. z Chorzowa pokonała reprezentację Gdyni w stosunku 4:1, zaś drużyna gdańska Ball und Eislauf Verein — Gedanię 3:0.

W niedzielę — w drugim dniu jubileuszu zaszedł niebywały w sporcie fakt wycofania się drużyny piłkarskiej Ball und Eislauf Verein z Gdańska, — która dziś miała się spotkać w finale z AKS-em.

Wycofanie nastąpiło na skutek nie wywieszenia na stadionie Polskiej Rady Sportowej flagi ze swastyką — czego organizatorzy nie uczynili z powodu zupełnego braku zawodników z Niemiec. Przez cały czas imprez na stadionie powiewały flagi polskie i W. M. Gdańska.

Podkreślić wypada również, że gdański dziennik „Vorposten" jako organ związku niemieckiego, zabronił nawet zawodnikom Gedanii wzięcia udziału w zawodach lekkoatletycznych pod groźbą dyskwalifikacji.

Wszyscy zawodnicy gdańscy wycofali się zupełnie z zawodów — natomiast zawodnicy Gedanii bez względu na następstwa wzięli udział w zawodach. Wobec wycofania się z turnieju drużyny Ball und Eislauf Verein o pierwsze miejsce w turnieju piłkarskim walczył AKS. z Gedanią. **Ślązacy zwyciężyli łatwo w wys. stosunku 10:3 (8:1).** Trzecie miejsce zajęła reprezentacja Gdyni wygrywając z II. druż. Gedanii 3:1 (2:1).

Organizacja b. dobra. Widzów 2.500.

Na zawodach obecny był w zastępstwie gen. kom. R. P. p. radca Batalia.

A. K. S. Chorzów. — Reprezentacja m. Gdyni 4:1

Pierwszy mecz turniejowy w sobotę dn. 18 bm. rozgrywały drużyny Amatorskiego Klubu Sportowego, Chorzów i Reprezentacja miasta Gdyni. Jak było do przewidzenia mecz ten wygrał A. K. S. Chorzów, jednak Gdynia stawiała mu dzielny opór, i zadziwiała swoim tupetem i ambicją widzów, których zebrało się około 2000.

Zrazu Gdynia przejmuje prowadzenie i atakuje bramkę A. K. S'u. Z trudem z kilku metrów. Wkrótce jednak AKS rozgrywa się, i przenosi grę na połowę Gdyni. Raz po razie padają strzały na bramkę Gdyni, ale bramkarz jej często nawet szczęśliwie, wogóle jednak wyśmienicie broni bramki swej przed golem.

Atak AKS'u prze stale naprzód i w rezultacie w jednym ze swoich licznych wypadów uzyskuje pierwszego gola. Zadziwiająca wprost jest precyzja z jaką gracze AKS'u podają sobie piłkę z nogi do nogi, każdy ich wypad jest obmyślany i przeprowadzony konsekwentnie. Strzały padają z każdej pozycji i ma się wrażenie, że jest to gra pokazowa. Gdynia jednak nie daje za wygraną, i z niemniejszą umiejętnością i werwą atakuje przeciwnika, uzyskując z jednego pięknie przeprowadzonego przeboju wyrównywającego gola.

AKS nie liczył się z takim oporem, jaki mu stawiała drużyna gdyńska, i grał „dla oka". Z chwilą jednak uzyskania bramki przez Gdynię, AKS-iacy z całą siłą rzucili się do ataku. Obrona Gdyni w ostatniej nieomal chwili przeszkodziła w uzyskaniu gola. Stan do przerwy 2:1 dla AKSu.

Po przerwie Gdynia prze całą siłą do wyrównania, jednak strzały jej kończą się wszędzie tylko... nie w bramie przeciwnika. Bramkarz AKS'u również kilka razy pięknie interweniuje i ratuje drużynę swą przed porażką.

Gdynia gra coraz twardziej chcąc za wszelką cenę dojść do wyniku. W rezultacie tej twardej gry znosi się jednego gracza, a po tym i drugiego z boiska Gdyni.

Drużyna Gdyni jest bezsilna. Grę swoją ogranicza już jedynie do obrony, robiąc od czasu do czasu wypady, jednak wypady te raz jeden tylko były groźne dla AKS, gdy lewoskrzydłowy Gdyni przebija się przez wszystkich graczy i staje sam przed bramką przeciwnika. Nerwy jednak odmówiły posłuszeństwa i gracz ten w pewnej zupełnie sytuacji — pudłuje.

Na krótko przed końcem obrona Gdyni ratuje sytuację ręką. Sędzia daje jedenastkę, która odbija się o słupek. Gracze Gdyni jednak zbyt rychło porwali się do piłki, w rezultacie czego sędzia daje drugą jedenastkę. AKS. wykorzystuje

Wyniki zawodów lekkoatletycznych
rozegranych w ramach jubileuszu „Gedanii"

400 m. — 1) Biniakowski 52,2 sek., 2) Chałat (Gdynia) 54,5 sek.

kula — 1) Gierutto 15,43 m. 2) Hoffman 14,02 m.;

skok wzwyż — 1) Garniszewski (Cracovia) 190 cm, 2) Kalinowski (Grudziądz) 186 cm., 3) Gierutto 181,5 cm.;

dysk — 1) Gierutto 44,65 m. 2) Hoffman 42 m. 3) Zieliński (Grudziądz) 40,87 m.;

wdal — 1) Hanke 693 cm., 2) M. Hoffman 673 cm., 3) K. Hoffman 672 cm.;

800 m. — 1) Biniakowski 2:03,5 min.. 2) Skowroński (Warsz.) 2:05.9 min., 3) Petryński (Gedania) 2:06,2 min.;

4×100 m. — 1) AZS. Poznań 45 sek.

oszczep — 1) Mikrut W. 56,77, 2) Fr. Mikrut 56.62 m.

100 m. — 1) Dunecki (KPW. Toruń) 11,3 sek; 2) Tęsiorowski (AZS. Poznań) 11,4 sek.

3000 m. — 1) Wirkus (Warsz.) 9:07,2 min, 2) Kelas (Gedania) 9:10,4 min.;

tyczka — 1) Klemczak 360 cm., 2) Kalinowski (Grudziądz) 320 cm.;

sztafeta szwedzka — 1) zespół kombinowany (Biniakowski — Dunecki — Hoffman M. — Hoffman K.) 2:05.4 min., 2) AZS. Poznań 20:8,4 min.

Wiśniewski zwycięzcą wyścigu kolarskiego do morza

W niedzielę zakończony został w Warszawie szósty wyścig kolarski do morza.

Ostatni etap na trasie Włocławek—Warszawa zawodnicy przebyli w zwartej grupie.

Zainicjowane przez Cieniewskiego i Głowackiego kilkakrotne ucieczki, likwidowane były szybko przez pozostałych kolarzy. Ulewny deszcz i błoto na szosie nie zachęcały do szybkiej jazdy.

Dopiero na ulicach Warszawy Wiśniewski oderwał się od czołówki. Pozostali zawodnicy rozciągnęli się na przestrzeni 2 klm. Na Dynasy pierwszy wpadł Wiśniewski, dystansując o 200 m grupę, złożoną z 7 zawodników. Dystans 165 klm. pokrył zwycięzca w czasie 6:08:59 godz.

Drugie miejsce zdobył Nieciejewski 6:09:01 godz.

W ogólnej klasyfikacji biegu pierwsze miejsce zajął Wiśniewski w czasie 32:53:07,6 godz., 2) Cieniewski 33:04:00,6 godz., 3) Goła 33:09:53,4 godz. 4) Bizon 33:27:54 godz., 5) Laskiewicz 33:43:14,6 godz.

Zwycięzca 3 etapu Komornicki (Warszawa)
Przed przyjazdem pierwszego kolarza — komisja sędziowska

3 rekordy świata Walasiewiczówny przed wyjazdem do Ameryki

Walasiewiczówna, która we wtorek opuszcza Polskę, udając się z powrotem do Ameryki, na pożegnanie na zawodach w Drohobyczu ustanowiła trzy rekordy świata.

Najcenniejszy i wręcz nieprawdopodobny wynik osiągnęła Walasiewiczówna w skoku w dal, mianowcie 6 m 2,5 cm.

Drugi rekord świata padł na 80 m. wynikiem 9,6 sek. wreszcie trzeci rekord na 100 yardów — 10,8 sek.

Nasza Polka jest pierwszą kobietą świata, która w skoku w dal przekroczyła granicę 6 m. Dotychczasowy rekord był w posiadaniu niedawno zmarłej Japonki Hitomi od rok 1928 i wynosił 598 cm.

Przykra porażka naszych tenisistów
Jugosławia — Polska 3:2

Białogród. (Pat). W niedzielę rozegrane zostały ostatnie dwie gry pojedyncze w międzypaństwowym meczu tenisowym Polska — Jugosławia, rozegranym w Białogrodzie.

W pierwszej grze Hebda pokonał Kukuljewica w trzech setach 2:6, 6:4, 6:1. Z powodu odbywających się tego samego dnia rozgrywek międzynarodowych o puchar króla Aleksandra, obie strony zgodziły się, aby spotkanie Hebdy z Kukuljewicem rozegrane było według zasady „Best of Three".

Mitic, który walczyć miał z Tłoczyńskim zrezygnował ze spotkania. Oba zatem niedzielne spotkania przyniosły więc nam dwa punkty.

Ostatecznie mecz Polska — Jugosławia dał wynik 3:2 na korzyść Jugosławii.

Międzynar. zawody lekkoatletyczne w Krakowie

W niedzielę, w drugim dniu międzynarodowych zawodów lekkoatletycznych, z zawodników zagranicznych startował jedynie Belg Mostert. Austriak Eichberger opuścił Kraków w sobotę wieczór. Nie przybył z powodu choroby Kucharski.

Z braku innych przeciwników na dystansie 1000 m. pobiegł z belgijskim zawodnikiem Gąssowski, prowadząc Mosterta, który atakował rekord świata, należący do Ladoumegue (2:28,2 min.). Próba nie powiodła się. Mostert uzyskał czas 2:29,4 min. Drugie miejsce zajął Gąssowski 2:30,2 min.

W biegu na 300 m. Gąssowski ustanowił nowy rekord Polski wynikiem 36 sek.

Jedrzejowska zraniła nogę

Nowy Jork. W drodze z Chicago do Los Angeles Jadwiga Jędrzejowska zraniła w pociągu nogę. Zachodzi obawa, że znakomita nasza tenisistka nie będzie mogła z tego powodu wziąć udziału w turnieju kalifornijskim.

W poniedziałek noga Jędrzejowskiej ma być prześwietlona celem stwierdzenia, czy przypadkiem nie została złamana kość.

Sokół (Tczew) gromi gdyński Bałtyk 13:3

Wczoraj w Tczewie w meczu o drużynowe mistrz. Pomorza w boksie Sokół (Tczew) pokonał niespodziewanie gdyński Bałtyk w stosunku 13:3

Piłka nożna

MECZE LIGOWE

W niedzielę, rozegrany został w Krakowie mecz piłkarski o mistrzostwo Ligi Ruch—Wisła. Mecz dał wynik remisowy 2:2 do przerwy prowadził Ruch 2:0.

Zawody były niezwykle ciekawe i obfitowały przez pełne 90 min. w momenty emocjonujące. W pierwszej połowie Ruch zagrał doskonale. W 5-ej min. Peterek przestrzelił karny. W 7-ej min. Wodarz pięknym strzałem zdobył prowadzenie dla Ruchu a wkrótce Wiechoczek podniósł wynik 2:0 dla Ruchu.

Po przerwie stroną atakującą i przeważającą była Wisła, której atak pokazał szereg pięknych zagrań. Pierwszy punkt zdobył Łyko, a bramkę wyrównującą uzyskał Habowski.

WARTA POKONAŁA GARBARNIĘ 3:1

W Poznaniu odbył się mecz piłkarski o mistrzostwo Ligi, w którym Warta pokonała Garbarnię 3:1 (2:0). Warta wystąpiła bez Szerfkego. Kryszkiewicz grał początkowo w ataku, później przeszedł do pomocy.

Garbarnia grała w najsilniejszym składzie z braćmi Pazurkami i Riesnerem na czele.

Gra nagół ciekawa, lecz na przeciętnym poziomie. Warta miała cały czas inicjatywę i wygrała zasłużenie, jednak może zbyt wysoko.

Pierwszą bramkę dla Warty zdobył Kazimierczak, drugą Szwarc.

Po przerwie Kryszkiewicz uzyskuje 3-ą bramkę. Honorowy punkt dla Garbarni zdobył Karol Pazurek.

WARSZAWIANKA POKONAŁA Ł. K. S. W MECZU LIGOWYM.

W niedzielę na stadionie Wojska Polskiego rozegrany został mecz o mistrzostwo Ligi państwowej, w którym Warszawianka pokonała ŁKS. 2:1 (1:0).

Gra toczyła się na poziomie przeciętnym. W pierwszej połowie zaznaczyła się lekka przewaga Warszawianki. po przerwie przewagę miał ŁKS.

O WEJŚCIE DO LIGI.

W niedzielę rozegrany został w Częstochowie mecz piłkarski o wejście do Ligi pomiędzy miejscową Brygadą a lubelską Unią.

Zwyciężyła Brygada 4:0 (0:0).

POLONIA MA ZAPEWNIONE WEJŚCIE DO LIGI

W niedzielę na stadionie Polonii w Warszawie w obecności ok. 10.000 widzów rozegrany został mecz piłkarski o wejście do Ligi pomiędzy stołeczną Polonią a wileńskim WKS Śmigły. Zwyciężyła Polonia w pięknym stylu 6:1 (4:1).

Zwycięstwem niedzielnym Polonia zapewniła sobie ostatecznie wejście do Ligi. (PAT).

POMORSKA KL. A.
PPW. GRUDZIĄDZ BIJE BYDGOSKĄ POLONIĘ 5:3.

Wczoraj na stadionie miejskim w Grudziądzu odbyły się zawody piłkarskie o mistrzostwo klasy A Pomorza pomiędzy BKS. Polonia Bydgoszcz a PPW. Grudziądz. Zwycięstwo odniosła drużyna PPW. w stosunku 5.3 (1:1). Sędziował chor. Cichaczewski z Grudziądza. Widzów ok. 1.500.

GRYF REMISUJE Z WKS. INOWROCŁAW.

Wczoraj w meczu o mistrzostwo pomorskiej kla sy A toruński Gryf zremisował w Inowrocławiu z tamtejszym WKS. w stosunku 1:1.

Boks

PORAŻKA BOKSERÓW WARTY W HANOWERZE.

W piątek, późnym wieczorem skończył się pierwszy mecz bokserski poznańskiej Warty z cyklu zapowiedzianych trzech wystąpień na terenie Niemiec.

Mecz powyższy rozegrany został w Hanowerze z drużyną Heros — Eintracht i zakończył się dotkliwą porażką Warty w stosunku 4:12.

REPREZENTACYJNI BOKSERZY ŁODZI POKONANI W SZTUTGARCIE.

W piątek, późnym wieczorem rozegrany został w Sztutgarcie mecz bokserski pomiędzy reprezentacją Łodzi a drużyną Wuestenberg. Zwyciężyła drużyna niemiecka w obecności 3 tys. widzów, w stosunku 10:6.

BOKSERZY WARSZAWIANKI ZREMISOWALI W KOPENHADZE.

W piątek późnym wieczorem zakończony został w Kopenhadze drugi z kolei występ bokserów Warszawianki w stolicy Danii. Po dotkliwej porażce w pierwszym meczu (2:10) bokserzy Warszawianki wywalczyli tym razem remis 6:6.

Polacy w Gdańsku i obrona ich praw

Poseł Budzyński o stanowisku polskich czynników oficjalnych

Odbyło się w Domu Polskim przy Wallgasse miesięczne zebranie filii „stare miasto" Gminy Polskiej Zw. Polaków, na którym przy szczelnie wypełnionej sali przemawiał do zebranych członków poseł na sejm gdański Budzyński.

Mówca rozprawił się z panującym wśród gdańskiego społeczeństwa polskiego mniemaniem, jakoby czynniki, powołane do strzeżenia interesów Polaków zachowywały się **biernie** i na ostatnie wydarzenia nie reagowały. Spokój i cisza, z jaką zachowują się te czynniki bynajmniej nie oznaczają **bezczynności** i z tego, że władze polskie nie reagują tak **hałaśliwie i krzykliwie** jak czyni to przeciwnik, wcale nie należy wyciągać mylnych wniosków.

Prawda, że bezustanne ścieranie się żywiołu polskiego z agresją i wrogością Niemców wyrobiło w społeczeństwie polskim przekonanie **o potrzebie ostrzejszych wystąpień,** lecz ponad tymi zadrażnieniami natury lokalnej dominuje wyższy interes, obejmujący całokształtem swych zagadnień wszelkie sprawy, stąd też **konieczny umiar** nie przesądzający wszakże o **stanowczych decyzjach w najżywotniejszych sprawach Polaków gdańskich.**

Praca zrównoważona i spokojna jest bardziej celowa.

Gorączkowość, jaką objawia społeczeństwo polskie w Gdańsku jest zupełnie zrozumiała z uwagi na warunki w jakich się znajduje.

Stan ten jest jednak **przejściowy.** Społeczeństwo polskie w niezadługim już czasie z defensywy, w jakiej stale się znajduje, wyjdzie na szerszą arenę życia publicznego w Gdańsku **aktywizując swe życie organizacyjne.** Sprawom tym zostanie poświęcone wielkie publiczne zebranie Polaków zwołane przez Gminę P. Zw. Polaków.

Niezależnie od walki o zrealizowanie słusznych postulatów politycznych zarząd główny G. P. Z. P. podejmie w tym roku energiczną walkę o ulżenie doli niezamożnej ludności polskiej w Gdańsku w drodze ożywionej i na szeroką miarę zakrojonej akcji pomocy zimowej. Poczynania te dzięki szczególnemu zainteresowaniu p. ministra Chodackiego pozwalają rokować jak najlepsze nadzieje.

Kończąc zapewnieniem niestrudzonej pracy dla sprawy polskiej mówca zwrócił się do inteligencji polskiej w Gdańsku z gorącym apelem o poparcie zamierzonej akcji.

Po przemówieniu p. posła Budzyńskiego, wysłuchanym przez zebranych w niezwykłym skupieniu, p. red. Sędzicki w barwnych słowach skreślił reportaż z udziału delegacji G. P. Z. P. w defiladzie wojska polskiego w Bydgoszczy. Przed oczyma słuchaczy wyłonił się imponujący obraz potęgi militarnej Polski, budzący podziw i wiarę w lepszą przyszłość Narodu.

Z powodu spóźnionej pory w trybie przyspieszonym załatwiono pozostałe punkty porządku obrad. Po załatwieniu szeregu spraw organizacyjnych zebrani rozeszli się w przykładnej zgodzie.

Pomorzanie odznaczeni krzyżami zasługi

Ostatni Monitor Polski z dnia 16 bm. przynosi nową listę osób odznaczonych krzyżami zasługi.

I tak **złote krzyże** otrzymali z Pomorza pp.:

Kazimierz Jan Maria **Jurek** z Lidzbarka, i ks. Jan Wiśniewski z Pelplina;

srebrne krzyże zasługi pp.: Władysław **Barański** z Jabłonowa, ś. p. Maria **Janowska** z Podgórza pod Toruniem, dyr. Roman **Kociurski** z Torunia, Piotr **Nowicki** z Torunia, Juliusz **Ułanowski** z Bratiany w pow. lubawskim, Józef **Wojak** z Grudziądza i Józef Ignacy **Kupczak** z Gościcina w pow. morskim. wszyscy po raz pierwszy.

CZYM CHATA BOGATA...

Brodnica i Podgórz zgotowały serdeczne powitania dla swych garnizonów

Dzień powitania brodnickiego pułku, był dniem niemal świątecznym całego miasta. Udekorowane chorągwiami o barwach narodowych na ulicach tłumy mieszkańców, szpalery dzieci szkolnych z kwiatami w ręku, świadczyły najlepiej, że Brodnica kocha swe wojsko.

Przy gmachu starostwa zbudowano piękną bramę tryumfalną, dookoła której skupili się przedstawiciele władz państwowych i miejskich z pp. starostą Galusińskim i burmistrzem Blokusem. delegacje różnych organizacyj ze sztandarami, wraz z harcerzykami.

Około godz. 11,30 ukazały się szeregi żołnierzy, na czele ze swym dowódcą p. ppłk. Karolem Kumunieckim. Powracających powitał burm. p. Blokus, który w krótkich słowach nakreślił uczucia obywateli do swego pułku. Następnie nastąpiło powitanie przez delegatów poszczególnych organizacyj po czym udano się na plac Marsz. Piłsudskiego, gdzie na żołnierzy oczekiwały tłumy publiczności i stoły zastawione podarunkami i posiłkami.

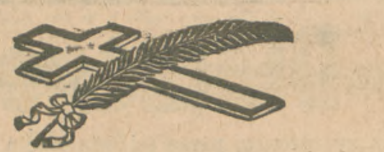
Imieniem społeczeństwa przemówił p. Paweł Gończ, dając wyraz ogromnej radości z powodu przybycia wojska. Miłą niespodziankę wojsku zgotowali uczniowie szkół powszechnych. którzy odśpiewali kilka pieśni okolicznościowych.

Po ceremoniach powitania, komitet przyjęcia pań obdarzył żołnierzy podarunkami złożonymi przez miasto.

Równie serdecznie i entuzjastycznie witał „swe" wojsko Podgórz pod Toruniem.

Przed bramą tryumfalną oczekiwali wojsko duchowieństwo, zarząd miasta i rada miejska z burmistrzem Wąsikiem, nauczycielstwo z dziatwą szkolną przedstawiciele wszystkich organizacyj i gromadnie całe społeczeństwo miasta, wszyscy z kwiatami. Powitalne przemówienie wygłosił p. burmistrz Wąsik wznosząc na zakończenie okrzyk na cześć wodza i jego armii. Z kolei uczennica szkolna Józefa Młynarska wygłosiła wiersz i uczeń Jędruś Orłowicz deklamację po czym wręczyli bukiety kwiatów dowódcy p. majorowi Bruzińskiemu. Imieniem P. B. K. powitał powracający pułk sekretarz Olszewski M. Za tak serdeczne zgotowane przyjęcie dziękował obywatelstwu i mieniem pułku p. major Brzeziński wznosząc na cześć Podgórzan trzykrotny okrzyk.

W śród szpaleru dziatwy szkolnej i organizacji pułk ruszył do defilady. którą odebrał dowódca pułku pułk. Karasiński z adiutantem. W czasie marszu obdarzono żołnierzy papierosami, a dziatwa szkolna obsypywała żołnierzy kwiatami tak obficie, że ulice grubo były posypane kwieciem.

W dniu 17 września 1937 r., nieubłagana śmierć wyrwała z grona naszego niestrudzoną pracowniczkę, nauczycielkę tutejszego Gimnazjum Państwowego

ś. p.

Marię Kręcką

Cześć Jej świetlanej pamięci!

Dyrektor i Grono Profesorów
Państwowego Gimnazjum w Wejherowie

6453

O przywrócenie debitu zakazanym w Gdańsku dziennikom polskim

Polscy posłowie gdańscy zgłosili protest w Senacie W. Miasta

Posłowie polscy pp. Budzyński i Lendzion zgłosili się w dniu 18 bm. w senacie gdańskim, prosząc o przyjęcie u p. prezydenta Senatu Greisera dla przedstawienia mu życzeń ludności polskiej w sprawie wycofania zarządzeń, odbierających debit dziennikom polskim z kraju.

Z powodu nieobecności p. prezydenta Senatu pp. posłowie złożyli na ręce jego adjutanta p. majora Koelle pismo następującej treści:

„Zarządzeniem Prezydenta Policji odebrano kilku dziennikom polskim wychodzącym w Rzeczypospolitej Polskiej debit na Wolne Miasto Gdańsk na przeciąg kilku miesięcy. Zarządzenie powyższe pozbawia na dłuższy czas polską ludność Wolnego Miasta Gdańska poczytnych dzienników polskich i ogranicza w ten sposób dotkliwie jej swobodny rozwój kulturalny.

Ten rodzaj reakcji z powodu artykułów w związku z ostatnią sprawą szkolną na tutejszym terenie jest dla miejscowej ludności polskiej niezrozumiały i budzi w niej poważne zaniepokojenie o całość praw gwarantowanych jej Traktatem Wersalskim, Konstytucją i umowami, zwłaszcza. że wspomniane wyżej pisma polskie stanęły w obronie słusznych praw Polaków w Gdańsku.

Ludność polska W. M. Gdańska czuje się głęboko dotknięta tym zarządzeniem Pana Prezydenta i pokrzywdzona w porównaniu z miejscową ludnością niemiecką, jakkolwiek ciężary wszystkie ponosi narówni z nią.

My. posłowie do Sejmu Gdańskiego z ramienia ludności polskiej wnosimy do rąk Pana Prezydenta protest z powodu omawianych zarządzeń represyjnych wobec dzienników polskich i tym samym wobec ludności polskiej.

Pana Prezydenta, jako Najwyższego Stróża praworządności i sprawiedliwości W. M. Gdańska, prosimy o szybkie wycofanie zarządzeń i odprężenie tym samym i tak bardzo zaognionej sytuacji. Ludność polska Gdańska szczerze współpracuje nad pomyślnym ułożeniem stosunków polsko - gdańskich i wierzy, że rychła likwidacja ostatnich zajść przyczyni się bardzo do ich poprawy.

(—) B. Budzyński (—) A. Lendzion."

P nadto pp. posłowie prosili o przyjęcie u p. prezydenta Senatu z chwilą jego powrotu dla ustnego przedstawienia mu spraw złożonych dotąd na piśmie.

„Odprawy pośmiertne" w Rodzinie Kolejowej

Zarząd okręgu pomorskiego „Rodziny Kolejowej" w Toruniu uruchamia z dniem 1 stycznia 1938 r. w ramach normalnych składek fundusz odpraw pośmiertnych dla pracowników P. K. P. w służbie czynnej.

Odprawa na wypadek śmierci pracownika — członka „Rodziny Kolejowej" wynosić będzie 100 zł., zaś na wypadek śmierci żony 50 zł. O ile natomiast członek „Rodziny Kolejowej" umarł po przejściu na emeryturę w czasie której opłacał w dalszym ciągu składki na rzecz Stowarzyszenia, odprawa pośmiertna dla rodziny wynosić będzie 100 zł.

Wspomniane odprawy pośmiertne przysługiwać będą jedynie w tym przypadku, o ile pracownik był bez przerwy członkiem Stowarzyszenia.

— **Kradzież gotówki.** Bartosiński Bolesław zam. w Bierzgłowie pow. Toruń zgłosił o kradzieży pieniędzy 190 zł. i srebrnego zegarka wart. ogólnej około 216 zł.

— **Kradzież płaszczy.** Szramska Maria zam. w Toruniu ul. Koszarowa 22 zgłosiła o kradzieży 2 płaszczy męskich zimowych ogólnej wart. około 150 zł.

— **Kradzież biżuterii.** Gdaniec Roman prob. parafii w Czarnowie zgłosił o kradzieży mieszkaniowej — pieniędzy około 150 zł., zegarka srebrnego z łańcuszkiem, 90 marek niem. w złocie, 2 ślubne obrączki i pierścionek srebrny z brylantem, 1 broszkę imitacja złota, oraz bieliznę i różne drobne przedmioty ogólnej wart. 647 zł.

Konfraternia Artystów otwiera sezon

Konfraternia Artystów w Toruniu rozpoczyna swoją działalność w dniach najbliższych. W czwartek 23 bm. o godzinie 20 majster Stanisław Nowakowski otworzy sezon prac konfraternianych pogadanką na tematy aktualne dla wszystkich członków.

Poza czwartkami, przeznaczonymi tylko dla fratrów, Konfraternia Artystów organizować będzie czwartki publiczne raz w miesiącu oraz imprezy artystyczno - kulturalne na szerszą skalę.

Nadchodzący czwartek zgromadzi wyłącznie członków konfraterni.

Dziś koncert Filharmonii Warszawskiej

Solista dzisiejszego koncertu p. Edward Sienkiewicz

Przypominamy, że dziś w poniedziałek o godz. 20-tej odbędzie się w Toruniu w Dworze Artusa koncert Filharmonii Warszawskiej pod batutą znanego dyrygenta **Józefa Ozimińskiego** z udziałem solisty **Edwarda Sienkiewicza.** Koncertem tym Pomorskie Towarzystwo Muzyczne inauguruje wielki sezon koncertowy na rok 1937/38.

Program koncertu obejmuje: **Uwerturę „Flis" Moniuszki, V. Symfonię Beethovena, uwerturę „Tannhäusera" Wagnera oraz koncert Sain Saensa z wiolonczelistą Edwardem Sienkiewiczem.**

* * *

Bilety nabyć można w Tow. Krajoznawczym (Ratusz). Członkowie Pom. Tow. Muzycznego mogą uzyskać zniżki za okazaniem legitymacji.

Dzień w Toruniu

Poniedziałek, dnia 20 września

Tragiczny wypadek motocyklowy

Dnia 17 bm. na szosie Toruń — Wrzosy wydarzył się tragiczny wypadek motocyklowy. Oskar Jankowski zam. w Toruniu ul. Przy Cegielni nr. 2 jadąc motocyklem zderzył się z furmanką Bronisława Ziemniewicza z Wrzosów. Motocyklista, który uderzył głową w koło furmanki, doznał pęknięcia kości czołowej i podstawy czaszki. Ciężko rannego odwieziono do szpitala miejskiego w Toruniu, gdzie odzyskał częściowo przytomność dopiero wczoraj rano. Niemniej stan rannego jest nadal bardzo groźny wskutek silnego rozbicia czaszki. Narazie lekarze nie mogą jeszcze orzec czy uda się nieszczęśliwego motocyklistę utrzymać przy życiu.

Śmiertelny upadek z woza

W dniu 17 bm. 9-letni Teodor Frąckiewicz zam. w Toruniu ul. Mickiewicza 65 uległ nieszczęśliwemu wypadkowi. Spadł on z wozu i doznał pęknięcia czaszki. Przewieziono go w stanie nieprzytomnym do szpitala miejskiego, gdzie w kilka godzin po wypadku zmarł.

Przed XIV Tygodniem LOPP-u

Zarząd Obwodu Miejskiego LOPP komunikuje że XIV Tydzień LOPP zostanie urządzony na terenie miasta Torunia w czasie od 24 września do 1 października 1937 r. włącznie.

Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej postawiła sobie w XIV Tygodniu LOPP wielkie zadanie: **wznowić obronę powietrzną przez zakup i oddanie na rzecz obrony Państwa znacznej ilości samolotów.**

Ze względu na wielką wagę zadania — jakie postawiła sobie Liga, prosimy wszystkich o współudział i pomoc w zamierzonej akcji zbiorowej. Niechaj więc w zbiórce tej nikogo nie zabraknie.

Dążeniem LOPP-u jest również zwiększenie w tygodniu propagandowym liczby rzeczywistych i popierających członków LOPP.

Spieszmy więc wszyscy w szeregi LOPP, która przyspasabia ludność cywilną i uczy jak przygotować środki obrony dla siebie i swoich najbliższych na wypadek wojny lotniczo - gazowej.

Obwód Miejski LOPP-u prosi wszystkie zarządy miejscowych kół LOPP o podjęcie wielkiej akcji propagandowej na terenie swych kół w czasie trwania XIV Tygodnia LOPP przez zorganizowanie akademii. obchodów, zabaw lub imprez na rzecz Tygodnia LOPP.

Drobne ofiary — nawet groszowe, ale podjęte przez całe społeczeństwo dadzą w sumie potężny kapitał, który pozwoli Naczelnym Władzom Ligi na realizację zakreślonego programu pracy.

W dniu 26 września br. będziemy wszyscy świadkami przekazania Najwyższym Władzom Państwowym 130 samolotów, na rzecz Obrony Państwa. ufundowanych w ciągu jednego roku przez społeczeństwo zorganizowane w LOPP. Oto najlepszy i widoczny dowód składania do wspólnej szkatuły naszych groszowych ofiar.

Dlaczego?

Z kół czytelników, palaczy tytoniu, piszą nam:

„Mieszkańcy przedmieścia Bydgoskiego i innych, będący amatorami tytoniu „gdańskiego" daremnie nieraz fatygują się do swych miejscowych składów i kiosków, tak licznie rozsianych po ulicach przedmieść. Tytoniu gdańskiego nie znajdzie się tam czasem, zwłaszcza po kioskach, ani paczuszki, podczas gdy w śródmieściu znaleźć go można ile zechcieć. Nie każdego stać na tramwaj i nie każdy ma czas, aby np. po południu udawać się specjalnie po tytoń do śródmieścia, „sypiąc" po 1 i pół i więcej kilometrów.

Kioskarze z przedmieść tłumaczą, że hurtownia toruńska Państw. Monopolu Tytoniowego wydziela im tylko po 2 kg. na kiosk lub skład, gdy tymczasem kupców śródmiejskich obdziela bez ograniczeń, aż do wyczerpania kontyngentu.

Zwracamy się do kochanego „Dnia" o zwrócenie uwagi na niewłaściwość takiego postępowania. Czy obywatele przedmieść to obywatele 2-giej klasy

Trzech amatorów „gdańskiego", mieszanego z „przednim polskim".

3 złote 80 groszy płaci się
za przejazd taksówką z dworca Przedmieście na ul. Fałata

W numerze piątkowym poruszyliśmy szereg bolączek szoferów toruńskich a zwłaszcza szoferów taksówek. Dziś zamieszczamy głos naszego czytelnika, który twierdzi, że jednym z powodów bezrobocia w zawodzie szoferskim jest za wysoka taryfa za przejazd taksówką w Toruniu.

3 zł. 80 groszy płaci się za przewiezienie pasażera taksówką samochodową z dworca kolejowego Toruń Przedmieście na ulicę Fałata obok ulicy Reja. **Wynosi to całodzienny zarobek kwalifikowanego rzemieślnika, za który ma utrzymać nie tylko siebie ale całą swoją rodzinę.** Właściciel taksówki pobiera tę sumę za 5 — 6 minut czasu, bo tyle trwa podróż z dworca na ulicę Fałata.

Nic więc dziwnego, że taksówki w Toruniu stoją prawie nieczynne, że nikt nimi nie jeździ. boć w Toruniu nie ma milionerów, którzyby chcieli wyrzucać pieniądze na ulicę!

W Warszawie dorożki samochodowe są znacznie tańsze niż w Toruniu. Chyba amortyzacja benzyna i t. p. są w Toruniu tak samo wysokie jak w Warszawie?

Jeżeli właściciele taksówek w Toruniu zrozumią swój własny interes, jeżeli nie chcą spotkać się z niekorzystną dla nich opinią publiczną niech szybko obniżą taryfę do norm godziwych i kalkulacyjnie uzasadnionych.

Przejazd z dworca Przedmieście na ulicę Fałata nie powinien kosztować więcej **jak 2 złote. Jeżeli szofer na prowincji bierze** za przejechany kilometr 25 — 35 groszy — to w Toruniu też nie powinien brać więcej. Jeżeli te normy będą obowiązywać w Toruniu szoferzy nie będą ziewać i wyczekiwać na pasażerów.

Tych kilka uwag pod rozwagę właścicieli dorożek samochodowych jak i władz, stojących na straży godziwego zysku.

Gejot.

Flirt z X Muzą

„NIEZWYCIĘŻONY BILL" — KINO ŚWIT

Dwa nazwiska Gary Cooper i Cecil B. de Mille wystarczą aby do kina Świt ściągnąć tłumy widzów. Treścią powyższego filmu są przygody „Dzikiego Billa" Hickoka (Gary Cooper) oraz słynnego Buffalo Billa na tle walk białych z czerwonymi o tereny na dalekim Zachodzie za czasów Lincolna. Najpopularniejszy aktor Cooper stworzył jak zwykle kreację na dobrym poziomie z właściwą mu bezpośredniością. Na pierwszy plan jednak wybijają się świetne sceny batalistyczne np. szarża dzikich Indian na okopy białych. Widać tu rękę świetnego reżysera Cecila B. de Milla — niedościgniongo mistrza od scen zbiorowych — batalistycznych.

W nadprogramie tygodnika PAT'a.

Film cieszy się nadzwyczajnym powodzeniem. **(m.)**

Z ratuszowej wieży

Brak podręczników szkolnych

Od kilku dni daje się zauważyć w Toruniu brak podręczników szkolnych zaleconych przez ministerstwo. Dotyczy to zwłaszcza podręczników dla młodzieży szkół powszechnych.

Podobno podręczniki były, ale zostały rozkupione i trzeba czekać do chwili nadejścia nowych transportów.

Tymczasem przeszło połowa młodzieży podręczników nie posiada i nauka od samego początku kuleje.

Jest to brak bardzo poważny. Mniejsza już o stracone godziny. Znacznie większe straty są innego charakteru.

Z początkiem roku szkolnego młodzież winna od pierwszego dnia wejść w twarde tryby życia szkolnego. Powinna odczuwać we wszystkich dziedzinach swego życia porządek, dobrą organizację.

Tymczasem nauczyciel zadaje lekcje a młodzież co dnia odpowiada: „Nie mogłem się nauczyć, bo w księgarniach brak książek. Jutro będą".

I tak mija jedno jutro i drugie, a nauka kuleje, dyscyplina się osłabia, poczucie odpowiedzialności ginie, czas się marnuje.

Coś tu szwankuje.

SPRAWY ORBISU

Wielka pielgrzymka do Lourdes via Paryż, Nicea, Padwa, Wenecja, Wiedeń 29 bm. Zapisy do 18 bm.

Jesień w górach: Kossów, Beskid Śląski, Zakopane.

KALENDARZYK

Poniedziałek, 20. 9. — **Eustachy**
Wtorek, 21. 9. — Mateusza
Środa, 22. 9. — Tomasza

KINA

AS	ŚWIT
Znachor	*Niezwyciężony Bill*
MARS	**ARIA**
Dwa urwisy	*Blond Carmen i Szarża lekkiej brygady*

Kursy szkoły powszechnej

Polski Biały Krzyż, Koło Toruń zawiadamia, że z dniem 1 października br. organizuje kursy Szkoły Powszechnej dla podoficerów i osób cywilnych na następujących warunkach:

Czesne 10 złotych miesięcznie, płatne z góry do dnia 5 każdego miesiąca. Wpisowe 5 zł. Lekcje na tych kursach trwać będą do dnia 1 marca 1938 r.

Zapisy na powyższe kursy Polski Biały Krzyż przyjmuje do końca miesiąca września br. w sekretariacie PBK Koło Toruń Dom Żołnierza II p. ostatnie drzwi na prawo w poniedziałki, środy i piątki od godz. 18 do 20. 6249

Z Urzędu Stanu Cywilnego

Dnia 18 września br. zapisano w księgach stanu cywilnego:

Urodzenia: nauczyciel Tadeusz Jędryczka syn — January; urzędnik sądowy Wacław Senkowski syn — Wiesław; podoficer zawodowy Tadeusz Witkowski syn — Jerzy; robotnik Władysław Wencerski córka — Janina; 1 nieślubny syn — Jerzy.

Śluby: robotnik Konrad Lewandowski i Wanda Nowak; ślusarz Jan Mieczkowski i Gertruda Kwiatkowska.

Zgonów nie zgłoszono.

Pan prezes Kółka Roln. i kierownik „Ceresu" z Brus zabawiał się kosztem spółdzielni i FON-u!

Spółdzielnie upadły a złodziej skazany został na 2 i pół roku więzienia

Wielką sensację wywołało w lutym br. aresztowanie znanego bywalca lokali rozrywkowych i salonów, niej Antoniego Huberta z Brus.

Hubert znalazł się pod zarzutem popełnienia nadużyć w spółdzielni rolniczej w Brusach, której był członkiem zarządu oraz w firmie „Ceres", której był kierownikiem. Sprzeniewierzenia sięgały sumy 13 939,84 zł Ponadto H. miał sobie przywłaszczyć 103 zł. wpłaconych mu jako prezesowi Kółka Rolniczego na rzecz Funduszu Obrony Narodowej.

Tyle akt oskarżenia odczytany na rozprawie Sądu Okręgowego w Chojnicach przez przewodniczącego s. o. Bigajczyka. Rozprawa trwała przez dwa dni, t. j. piątek i sobotę. W pierwszym dniu zeznawali biegli Gąsiorowski i Herczyński. Obaj wykazali w jaki sposób Hubert dokonywał swych oszukańczych manipulacji, które tak dotkliwie odczuły szerokie rzesze udziałowców bruskiej spółdzielni Rolniczej. Wskutek bowiem oszukańczej działalności Huberta zarówno spółdzielnia rolnicza jak i firma „Ceres" zmuszone zostały do ogłoszenia swych upadłości, co najboleśniej dotknęło drobnych rolników udziałowców. W drugim dniu rozprawy zeznawali współpracownicy oskarżonego i jego znajomi. w świetle których jaskrawo odmalowała się sylwetka oskarżonego. Wyjaśniło się, na co poszły skradzione spółdzielniom tysiące.

Na światło dzienne powychodziły liczne jego „służbowe" podróże, polowania, stałe bywanie w chojnickich lokalach, szczególnie w „Polonii", liczne znacznym kosztem urządzano przyjęcie prywatne i inne hulanki.

Charakterystyczne, że kiedy zwracano na tryb życia oskarżonego uwagę jego przełożonym, znacznie przekraczający możliwości finansowe Huberta. ci tłumaczyli sobie to pomocą ze strony „bogatych krewnych".

O opinii wszakże jaką sobie Hubert tym wyrobił wszędzie świadczą najlepiej słowa wypowiedziane przez jednego z rolników: „Nie dam na F. O. N., bo jestem przekonany. że Hubert, który je zbiera, i tak je straci a wojsko będzie widziało figę".

W oskarżycielskiej mowie prokurator uwypuklił straty jakie ponosi ruch spółdzielczy przez działalność takich typów, jak oskarżony, stwierdził zarazem że prócz oskarżonego musiały maczać w tym palce i inne osoby, tymczasem ukrywające się za kulisami sprawy. Następnie wskazując na społeczne momenty całej afery prosił o jaknajsurowsze i przykładne ukaranie sprawcy.

Hubert w ostatnim słowie usiłował wykazać, że cała jego wina polega na niedbałości w księgowaniu (!?) i że nigdy nie ciągnął zysków nieuczciwych. Przedstawiając zaś swą dotychczasową niekaralność i „ofiarną" pracę społeczną prosił o łagodny wyrok.

Po dłuższej naradzie sąd skazał Antoniego Huberta, kawalera, lat 34, posiadającego wyższe wykształcenie, na łączną karę za udowodnione mu sprzeniewierzenie i fałszowanie ksiąg w Spółdzielni Rolniczej i w „Ceresie" i defraudację składek na FON. 2 i pół roku więzienia.

Nikt nie zdziwi się, że nie został królem kurkowym, skoro nie stanął do zawodów. Niech się też nie dziwi, że nie wygrał, ten, kto nie posiada losu loteryjnego.

Trzy zjazdy przedstawicieli miast w Grudziądzu

— miast pomorskich, pomorsko-poznańskich i nadwiślańskich

Na zakończenie „Dni Propagandy Estetyki Miast" odbyły się w Grudziądzu trzy nadzwyczaj ważne zjazdy. W sobotę o godz. 11-tej rozpoczął swe obrady zjazd Delegatów Miast Pomorskich, na którym omówiono szereg ważnych zagadnień a m. in. sprawę uprawnienia rządowego dla Pomorskiej Elektrowni Krajowej Gródek.

O godz. 13-tej rozpoczął swe obrady Zjazd Delegatów Miast Poznańskich i Pomorskich. W zjeździe tym wziął udział p. min. Starzyński, który też wygłosił dłuższy referat p. t. „Aktualne zagadnienia samorządu miejskiego". Zjazd bardzo licznie obesłany zajmował się ponad to wielu innymi sprawami, mającymi wielkie znaczenie dla samorządu.

W niedzielę odbył się trzeci zjazd przedstawicieli miast nadwiślańskich, poświęcony sprawie regulacji Wisły w związku z projektem budowy kanału Bydgoszcz—Gdynia. Na zjeździe tym referaty wygłosili: inż. Tłoczek z Torunia, poseł Michałowski i inż. Konopka z Warszawy. Obszerne sprawozdanie z przebiegu tych zjazdów zamieścimy w jednym z najbliższych numerów

---

Brodnica

— **Odznaczenie.** Min. Rolnictwa i Reform Rolnych przyznało brązowy „Krzyż zasługi" p. Leonardowi Żuchlińskiemu, rolnikowi, zam. w Zembrzu za zasługi położone dla rolnictwa.

— **Powiatowe mistrzostwa tenisowe.** Dn. 26 bm. w Brodnicy odbędą się międzypowiatowe mistrzostwa tenisowe o mistrzostwo Brodnicy o puchar wędrowny, ufundowany przez korpus oficerski miejscowego garnizonu.

Dotychczasowe rozgrywki cieszyły się dużą frekwencją zawodników. Tytułu mistrza będzie bronił p. Nogajski, który jest dotychczas najlepszym tenisistą w okręgu.

— **Ogólnopomorskie zawody kolarskie.** W dniu 26 bm. w Brodnicy odbędą się ogólnopomorskie zawody kolarskie na trasie 80 km. Dla zwycięzców ufundowano szereg cennych nagród, m. in. nagroda wędrowna ufundowana przez miasto Brodnicę. Zgłoszenia do biegu należy nadsyłać pod adresem: Brodnica, Zjednoczony Bank Spółdzielczy, na ręce p. dyr. Romana Jakubowskiego, najdalej do dnia 20 bm. włącznie.

Rypin

— **Witamy drugą chrześcijańską hurtownię piwa w Rypinie.** Z dniem 15 bm. otworzył w Rypinie p. Górzyński z Brodnicy hurtownię piwa i lemoniad. — Życząc nowopowstałej drugiej już w Rypinie placówce serdeczne „Szczęść Boże", wyrażamy przekonanie, że obie placówki w zgodnym wysiłku wyprą handel żydowski z Rypina.

— **Brat pobił brata.** Na tle podziału majątku doszło w ub. wtorek między braćmi Zielińskimi, zam. przy ul. Kościuszki w Rypinie do ostrej sprzeczki, zakończonej rękoczynami. — Zieliński Józef w wyniku bójki został silnie pobity i odstawiony do szpitala.

— **Włamywacze na „robocie".** Jednej z ostatnich nocy włamali się nieznani dotąd sprawcy do mieszkania zamieszkałego w Głowińsku gospodarza Hoppego, zabierając na jego szkodę futra i inne wartościowe przedmioty. Władze policyjne wszczęły już energiczne śledztwo.

TABELA LOTERII

Z dnia 18 września

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana Zł. 5.000 na N-r 32744

Zł 50.000 na N-r 151301

Zł 15.000 na N-r 170232

Zł 10.000 na N-ry N-ry 63490 73113 91015 97928 144800 172606

Zł 5.000 na Nry N-ry 34927 65010 193965

Zł 2.000 na N-ry N-ry 1391 9646 44936 46402 53208 55803 69029 75714 83962 89203 100466 104135 115664 119624 122889 125235 133525 138378 153105 167827 173160 189290

Zł 1.000 na N-ry N-ry 5461 9310 21419 38721 66156 74020 86452 89337 93653 95371 112398 136360 146936 149574 152678 189235 191390 193288

Wygrane po 200 zł

64 68 102 333 69 470 852 943 94 1079 350 565 719 906 28 2064 233 453 994 3187 255 95 300 451 88 704 22 70 87 853 925 38 43 56 4049 180 466 85 700 5045 151 239 423 66 614 59 776 845 54 993 6019 27 135 232 390 93 540 605 24 857 68 947 7045 261 421 78 91 757 872 946 8035 223 66 331 416 20 63 729 844 9069 542 819 962

10080 115 23 225 343 11054 151 201 38 510 91 639 712 31 37 39 854 931 12102 66 165 544 625 730 13034 99 204 633 14584 618 706 826 42 972 15008 123 83 389 429 33 73 80 513 42 704 843 927 45 16088 115 220 55 83 544 689 790 857 17159 371 668 716 13 93 18104 462 504 625 743 877 19044 233 68 939

20244 397 407 736 47 53 66 879 21073 148 225 31 481 826 37 925 22084 151 349 96 569 640 60 740 98 971 23241 49 457 505 57 732 92 931 24065 227 88 797 865 98 914 25005 41 61 282 475 619 85 781 820 21 41 26295 425 514 731 966 27005 216 541 661 703 855 912 28167 80 334 417 61 69 741 140 55 29011 12 61 93 271 90 368 94 487 529 695 763 817 35

30191 246 79 301 693 849 987 31133 455 681 877 920 25 32185 204 328 596 740 900 39 72 33061 326 463 531 35 989 34075 121 43 300 74 443 852 69 35136 99 206 322 470 594 732 37 832 36104 67 416 40 536 669 704 32 70 804 940 52 37099 243 927

38052 261 310 549 665 976 39153 457 988

40066 75 151 254 324 79 472 741 69 939 41043 137 234 36 39 477 871 968 42002 16 449 530 99 820 935 43056 100 6 99 246 76 311 400 25 2 329 606 808 81 920 50 44035 107 55 225 318 80 485 623 89 445 74 94 45038 474 710 77 46157 18 90 238 321 495 920 69 47361 622 81 91 703 846 48306 36 67 508 642 46 749 71 947 49054 117 219 72 94 402 75 622 78 721 29 73 833 82

50006 117 251 312 62 436 63 88 528 699 841 54 987 51249 45 57 99 541 629 709 926 28 52041 230 65 357 564 97 981 53115 16 444 86 742 825 54064 69 232 45 83 620 804 55151 249 36 341 400 7 56113 269 443 71 625 735 878 914 83 95 57103 457 89 95 508 575 765 58088 152 216 474 624 725 74 881 919 50 63 59157 235 423 555 618 814 44

60129 234 99 467 567 608 705 857 908 61159 345 404 507 703 60 73 836 934 62152 91 272 355 95 656 776 63009 15 55 110 44 56 322 401 509 94 666 956 89 64005 133 66 202 66 84 345 53 54 501 607 736 74 828 86 65053 67 194 262 394 707 14 16 886 66042 195 611 789 886 929 67020 281 475 782 844 917 68095 108 10 34 393 513 648 860 96 69012 92 218 440 775 824 923 26 55

70160 218 350 473 90 530 570 741 54 812 963 71015 53 279 572 748 61 838 72155 214 324 72 683 881 73069 358 68 500 96 891 741766 98 208 22 25 352 639 75077 158 424 503 84 631 86 765 945

76136 53 216 486 593 610 24 821 909 77016 98 335 750 94 851 78193 207 351 420 32 52 65 80 905 63 84 79323 70 444 193

80108 86 205 332 33 705 81006 60 427 656 726 36 810 936 82010 58 129 342 574 447 69 83039 92 211 30 548 635 41 780 [illegible] 979 84139 487 771 85119 251 467 531 71 687 779 849 906 86002 16 123 88 292 332 530 650 92 802 956 87 87174 98 285 93 345 490 604 21 41 776 905 88147 265 87 494 596 624 780 89016 22 82 320 457 71 664 75 777 900

90048 113 23 65 75 251 373 571 664 767 897 997 91018 84 123 66 233 487 550 660 27 720 86 874 902 92169 89 418 41 562 600 831 61 93034 251 85 95 360 468 612 50 725 852 58 998 94067 82 109 328 490 500 682 828 85 985 95058 75 109 332 43 464 85 568 628 31 57 730 923 97 96032 203 326 502 684 718 853 74 949 96 97167 407 570 364 967 98075 181 94 328 84 575 700 906 33 78 99053 111 60 63 83 217 510 80 611 931 62

100017 78 108 19 289 94 423 26 48 599 602 40 753 840 95 101407 575 625 776 94 821 910 17 102050 69 150 68 400 504 10 893 991 103013 14 67 177 220 680 783 849 83 104025 415 25 766 851 86 105091 248 305 404 7 671 705 816 912 62 106016 190 245 49 340 66 736 61 86 876 987 107063 168 512 44 606 738 65 893 108239 308 47 78 68 405 20 546 603 60 67 787 93 95 961 71 109312 423 59 93 530 608 735 857

110215 341 424 54 500 616 849 902 111065 240 86 487 89 629 811 960 93 112008 206 69 87 300 549 622 70 762 113048 297 434 588 94 621 759 827 114002 227 360 522 689 760 856 76 115009 14 316 487 597 609 116102 26 89 97 215 511 87 679 117397 407 30 45 7 58 68 94 620 722 62 809 905 13 67 118180 225 73 635 67 884 925 75 119018 307 90 406 76 551 822 37 86 93

120220 42 403 17 35 502 890 121014 18 167 93 9 226 399 469 915 122099 109 234 359 426 530 704 60 859 123086 259 386 744 124175 209 391 489 556 84 769 876 96 125200 438 45 60 89 90 582 690 857 974 126218 574 712 25 7 961 127133 42 66 71 252 80 377 440 601 741 808 128042 174 290 468 129064 9 149 392 442 59 586 641 91

130111 216 81 537 643 79 89 706 37 85 923 131001 121 463 690 752 74 7 928 37 132090 333 133212 82 580 742 879 134001 13 29 305 16 41 499 748 69 88 982 135361 670 704 50 136065 103 67 528 40 693 708 98 889 66 987 137081 133 274 345 515 40 55 654 721 891 942 138047 217 338 493 4 623 829 935 66 139130 355 586 95 806 917 81

140005 23 111 44 253 450 64 8 77 556 703 66 860 9 94 939 61 141002 91 571 652 67 705 142016 44 233 314 495 567 645 702 66 958 143076 104 209 364 89 609 98 700 834 934 144024 95 229 571 613 20 832 145315 96 489 668 732 956 146055 140 7 573 617 19 907 53 9 147087 484 514 55 865 96 148157 98 131 42 5 435 48 50 786 825 902 96 9 149008 140 400 511 800 946 56

150028 527 655 854 151006 21 241 96 306 14 25 677 896 987 152406 505 745 71 815 153016 153 96 213 574 739 70 818 49 60 154016 271 360 652 155059 303 520 613 804 156031 133 69 211 610 33 54 926 157004 157 282 324 430 54 653 98 730 70 814 158011 272 82 337 407 15 42 614 782 84 912 48 159041 45 415 561 84 858

160279 354 402 7 554 630 55 703 19 857 959 161097 203 9 325 53 442 636 162061 329 83 404 516 20 720 61 830 56 61 922 53 163056 242 336 95 457 67 89 599 686 717 926 164528 622 32 858 935 57 165147 296 9 623 74 989 166237 96 418 45 578 679 909 167126 60 168040 413 587 683 800 53 986 90 169148 291 304 522 71 602 719 942 97

170112 240 384 567 74 781 898 908 87 171027 101 259 84 475 559 748 85 956 172060 207 463 623 64 862 173027 453 540 84 646 735 857 63 70 174122 36 38 87 643 772 877 175246 82 328 76 85 556 69 84 653 833 176047 106 13 63 483 735 78 890 998 177127 347 178192 205 404 690 732 84 890 954 179033 121 28 70 238 78 351 549 672 89 723 912

180238 419 47 69 91 802 61 997 181067 254 348 440 82 567 90 661 708 182016 38 61 82 209 936 183063 143 447 640 720 59 856 64 65 184112 37 302 51 471 514 89 603 60 185012 90 220 687 766 186101 202 585 669 767 88 187143 47 73 221 316 422 81 517 756 64 808 58 74 990 188283 462 79 91 543 60 659 816 189179 374 82 409 45 601 805 12 985

190004 104 291 406 51 993 191094 212 13 27 367 92 761 943 192420 93 522 633 767 800 87 946 193037 109 93 276 320 68 407 508 631 72 786 194193 204 502 623 812 73 99 974 83

Ciągnienie III

Wygrane po 200 zł

4 549 983 1679 817 904 2558 632 59 91 3166 257 634 58 701 988 4002 176 426 844 5177 98 385 859 6386 494 608 86 772 946 7118 70 513 701 73 847 955 8011 298 374 677 809 933 9042 112 201 465 788 893 978

10068 333 53 88 564 89 801 11015 51 124 78 247 96 307 537 780 834 940 12540 92 665 967 69 13200 687 784 14033 163 96 650 79 713 15113 506 63 69 889 16265 329 99 443 743 17429 714 958 18210 21 30 347 92 97 406 575 719 47 19513

20153 679 793 802 9 21511 34 82 802 89 909 22187 404 555 618 59 750 67 23744 851 24044 111 354 445 596 677 25038 64 112 245 736 26104 210 360 464 814 90 27038 49 284 398 558 842 88 28050 159 476 582 639 29117 407 37 594

30022 56 226 28 302 867 31244 908 93 32193 899 33022 93 488 711 853 34226 419 619 826 35014 234 645 777 949 36405 71 551 661 74 6 37063 154 38135 58 689 703 72 982 39206 363 461 78 595 621 68 904

40734 887 41372 514 33 42072 85 894 43142 558 66 849 44199 552 935 45123 669 46294 537 636 783 867 925 47080 124 434 610 52 89 48035 487 746 96 810 992 49797 841 57 961

50051 302 476 520 768 938 51716 52334 92 940 53071 382 848 983 54091 161 640 795 840 55080 354 450 513 712 83 935 56372 444 508 690 756 57209 66 328 472 572 790 58240 850 59024 60 528

60126 218 476 578 753 857 63 955 61122 553 890 928 62174 323 94 482 562 671 63121 23 374 439 888 64115 749 863 65014 305 22 465 547 918 38 66122 238 501 662 67087 147 280 572 645 902 80 68123 37 307 94 467 626 751 86 69004 242 424 678 723

70062 397 416 637 71197 633 725 888 906 72079 688 780 73038 305 601 9 27 765 74249 734 76 75003 768 988 76215 358 561 646 77075 121 304 78444 755 58 79405 71 644 867 979

80448 894 930 81479 700 954 82421 536 644 83693 788 910 84110 70 882 85114 243 77 510 97 653 985 86336 69 704 87267 436 891 955 88216 630 37 973 89431 624

90185 406 91032 518 21 633 839 92763 951 93307 14 37 642 94120 200 95055 308 96021 510 82 86 854 97578 707 888 98127 324 471 79 99103 219 305 59 411 512 805

100005 38 140 249 308 544 716 879 101110 351 102073 692 968 103280 559 69 863 104015 31 197 263 349 430 527 657 849 939 105190 456 578 773 957 106027 365 538 715 52 54 107198 332 34 623 108187 526 623 913 109271 469 791

110328 452 938 111040 246 390 643 85 941 112022 179 420 510 113138 446 611 114014 450 63 836 912 70 115260 77 409 537 745 875 116047 279 304 584 741 79 850 96 117042 540 687 947 118280 92 616 44 723 38 55 119100 495 549 630 797 848

120130 233 538 774 121712 967 122002 65 68 185 300 43 53 86 655 738 123348 481 688 730 981 124420 94 690 801 55 942 125091 589 738 49 59 901 126030 68 575 782 98 127959 128099 175 84 600 35 759

13048 59 458 95 915 84 131115 676 751 65 13219 314 824 76 133088 644 918 134304 692 881 135240 654 825 95 136797 137000 178 232 54 560 630 861 995 138133 835 991 139251 79 434 751 810

140128 315 439 660 817 38 141116 41 271 343 403 86 673 94 828 142882 143286 90 743 817 144179 376 574 622 887 145012 460 635 146130 640 147081 88 238 353 582 628 835 148312 16 504 52 96 97 149131 35 255 67 430 677

150074 175 276 434 151074 88 920 152136 641 153113 314 40 73 766 154178 316 424 539 155003 348 557 837 909 156027 458 500 157176 158522 48 713 51 882 960 159371 611 974

160064 160 508 161859 162131 163573 698 928 91 164101 20 587 825 89 165138 265 166024 431 589 167085 256 509 31 909 168044 59 79 140 579 169000 11

170128 201 338 82 741 171046 369 418 691 843 82 99 940 172293 300 553 782 829 920 173800 174203 583 603 85 175020 386 405 516 92 176223 826 177054 653 89 721 66 958 95 178140 46 237 50 451 524 921 179013

180095 573 694 811 929 181092 99 140 58 204 338 47 438 582 182955 183156 284 340 575 625 45 184015 512 67 185231 79 491 577 638 73 752 186251 434 595 187259 188084 343 671 189392 534

190605 79 191209 32 337 684 895 192571 193287 467 536 728 804 54 194043 312 41 58 437 998

Ciągnienie IV

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł 20.000 na Nr 119942.

Zł 100.000 na Nr 53915.

Zł 50.000 na Nr 141252.

Zł 15.000 na Nr 122439.

Zł 10.000 na N-ry: 7095 139549.

Zł 2.000 na N-ry: 4257 31259 36301 43250 43937 44358 50163 56942 64104 69083 80264 90881 113881 117848 119933 122411 141870 153650 186309

Zł 1.000 na N-ry: 14882 15190 28743 50494 57146 58098 59152 75362 84568 84830 95246 96096 96287 98343 104327 111492 125545 130116 132886 136965 146675 153868 163326 164470 168681 175198

Wygrane po 200 zł

218 563 817 84 2256 70 351 429 797 913 3693 955 64 4028 510 731 5129 540 43 6083 219 464 98 719 41 84 893 7085 237 313 652 8005 22 65 94 108 442 67 9077 391 473 675

10273 344 657 993 11045 49 380 417 588 696 767 12149 259 503 620 966 13345 72 852 951 14596 672 861 902 96 15106 441 47 860 16287 452 736 91 17111 241 655 18030 386 715 19267 731

21145 230 407 25 43 554 877 22112 29 31 331 628 23800 53 24370 903 25127 336 737 26214 83 421 638 27108 40 63 653 742 49 28143 274 676 29201 702 9 949

30046 370 647 845 31123 597 735 818 55 32078 112 819 33451 841 990 34182 85 408 792 825 35153 36086 182 525 777 37106 91 276 443 823 38106 21 373 96 801 912 39053 469 798

40038 119 273 843 41041 133 430 73 564 42144 266 866 43753 824 44033 900 45090 377 520 780 986 46039 171 96 436 779 47190 273 87 317 50 451 525 90 48094 305 452 952 89 49334 38 510 710

50065 439 94 671 797 51282 582 697 52125 302 53068 129 57 261 497 560 799 929 54054 62 361 945 55340 72 40 902 644 566 57161 222 78 573 58432 84 92 59088 222 46 383 563

60023 191 222 60 357 91 777 925 61113 366 559 937 58 62293 897 991 63140 414 582 64502 761 937 65448 670 958 66187 252 497 832 68 67110 66 316 429 884 68038 152 348 65 87 558 635 69194 510 83 711 839 995

70123 615 920 71148 254 300 445 72353 783 983 89 73103 12 97 382 570 74101 59 638 75363 557 76057 89 424 910 53 77106 692 78 916 86 79222 301 688 789

80123 234 404 724 976 81066 95 832 82029 115 48 341 83042 433 751 847 84006 75 272 77 471 85187 987 86003 58 489 623 53 752 846 985 87048 446 526 740 69 935 88399 89135 46 209 93 303 700

91510 848 932 92118 454 93288 850 95 962 94003 414 30 703 25 95011 567 823 51 96368 521 647 882 97157 98322 627 76 99069 342 51 495 571 619 819

100066 157 79 730 101164 255 582 803 102093 462 519 79 662 791 814 44 103092 400 40 866 925 104261 405 560 67 89 605 896 971 105025 27 242 450 525 28 882 106215 680 107107 244 521 108012 377 666 109093 111 468 639

110200 320 74 687 111409 681 112104 388 437 903 74 113405 641 852 114280 557 624 48 722 115134 324 581 896 116467 513 948 117770 118819 56 119612 984

120058 216 539 765 121643 733 122875 928 123001 439 955 124040 566 612 993 125266 502 620 880 126018 286 417 853 127123 83 319 128121 214 41 472 712 850 129127 70 222 992

130121 282 418 64 508 750 858 131040 66 77 141 504 837 41 926 132096 98 225 44 342 757 133069 423 578 709 134066 68 647 803 952 135072 163 98 679 886 936 136033 418 607 137171 288 678 138085 216 471 516 139009 66 543

140387 415 69 519 847 141014 218 95 142230 473 930 143436 526 773 144130 492 819 80 145337 414 550 95 665 829 146045 361 404 625 28 36 799 147091 147 297 348 740 98 908 40 148061 858 149709 24

150026 363 75 445 48 81 573 824 74 151686 795 152227 85 720 153297 381 407 588 685 154032 225 711 155073 364 851 156403 49 66 557 648 771 96 157928 158069 331 159203

160600 161613 999 162009 12 65 130 164261 656 165153 562 665 728 48 858 166000 162 94 254 541 769 167382 534 766 804 168068 485 92 810 43 169131 203

170640 55 778 171025 7997 827 172055 242 557 970 173621 175082 630 773 890 176242 511 770 75 881 918 177327 943 178245 643 931 179025 341 749

180377 619 846 94 921 181147 273 473 668 728 811 182006 491 637 843 910 23 183119 54 613 76 77 964 184829 68 988 185410 787 186392 442 713 187196 203 10 58 420 630 188280 93 730 63 884 189362 96 611 47 96 706 899 907 63

190596 738 54 994 191028 275 338 632 192178 264 735 866 193083 341 194085 370 39 414 737

Programy radiowe

Poniedziałek, 20 września

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.18 Gimnastyka. (6.38 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.10 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.15 Przerwa. 11.15 Aud. dla szkół. 11.40 L. v. Beethoven (płyty). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Dziennik południowy. 12.15 Dbajmy o rozwój umysłowy naszych dzieci — pogadanka dla gospodyń wiejskich — wygłosi Weronika Ogarkowa. 12.25 Gra orkiestra dęta (płyty). 12.40 Od warsztatu do warsztatu:Tapicerzy. 13.00 — 15.45 Przerwa (Patrz programy lokalne). 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 „Bajki skandynawskie" — audycja dla dzieci w opracowaniu Marii Krueger. 16.20 Koncert Orkiestry Filharmonii Warszawskiej pod dyr. Józefa Ozimińskiego z Ciechocinka (przez Toruń). 16.50 O kulturze gości i kulturze gospodarzy — felieton — wygłosi Stanisław Kaszycki (z Krakowa). 17.05 Muzyka taneczna w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego. W przerwie około godziny 17.25 „Urok kobiety" — skecz Żeglarskiego (z Krakowa). 17.50 Stacja morska na Helu — pogadanka — wygłosi Henryk Raabe. 18.00 Skrzynka techniczna — red. Wacław Frenkiel. 18.10 Program na jutro. 18.15 Lucienne Boyer i Tino Rosi śpiewają (płyty). 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 Audycja strzelecka: „Każdy prezes obywatelem" — w opracowaniu Ant. Nowinicza (wznowienie). 19.40 Pogadanka sportowa. 19.50 Wiadomości sportowe. 20.00 Polska kapela ludowa Feliksa Dzierżanowskiego. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Walczyk i piosenka — w wykonaniu Krakowskiego Kwartetu Schrammla z udziałem Julii Ilnickiej (sopran) (z Krakowa). 21.45 Kwadrans poezji: Wiersze Kornela Ujejskiego, recyt. Alfred Szymański. Słowo wstępne dr. Stefana Mękarskiego (ze Lwowa). 22.00 Recital skrzypcowy Ireny Dubiskiej. 2.30 Recital śpiewaczy Franciszki Plattówny. Przy fortepianie Tad. Seredyński (ze Lwowa). W programie cykl ośmiu pieśni cygańskich Jana Brahmsa z tekstem polskim Gustawa Wolffa. 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Przegląd prasy i Komunikat meteorologiczny. 23.00—24.00 Patrz programy lokalne.

ROZGŁOŚNIA POMORSKA

11.40—11.57 Ludwik van Beethoven: Sonata Es-dur op. 27 — płyty (z Warszawy). 12.15 Dbajmy o rozwój naszych dzieci — pogadanka dla gospodyń wiejskich (z Warszawy). 12.25—12.40 Imperio Argentina śpiewa piosenki hiszpańskie — płyty. 13.00—14.05 Koncert rozrywkowy — płyty. 15.00 Popularny koncert symfoniczny — płyty z udziałem solisty. 15.40—15.45 Wiadomości z Pomorza. 18.00 Pogadanka aktualna. 18.10 Popularne utwory W. A. Mozarta — płyty. 18.40 Program na jutro 18.45—18.50 Wiadomości sportowe z Pomorza. 23.00—23.30 Tańczymy — płyta za płytą.

Wtorek, 21 września

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.18 Gimnastyka. (6.38 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.10 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.15 Przerwa. 11.15 Audycja dla szkół: „Ostatnie ognisko" — audycja w opracowaniu Władysława Knoche (z Wilna). 11.40 Aleks. Głazunow: Frag. ze scen balet. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Dziennik południowy. 12.15 Skrzynka rolnicza — inż. Wacław Tarkowski. 12.25 Marsze polskie i obce w wykonaniu orkiestry wojskowej pod dyr. kpt. Maksymiliana Chmielewicza. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 „Czym jest twój tatuś? — Maszynistą kolejowym" — transmisja z dworca kolejowego w Wilnie. 16.20 Utwory fortepianowe na 4 ręce Maurycego Moszkowskiego w wykonaniu Nelli Korwin - Korotkiewiczówny i Jerzego Sulikowskiego (z Łodzi). 16.45 Ziemia pełna historii i soli — felieton wygłosi Marian Piechal (z Łodzi). 17.00 Transmisja z Wystawy Radiowej w Wilnie. Wykonawcy: Podwójny kwartet „Pro Arte" pod dyr. prof. Ludwiga, Wanda Hendrich — śpiew oraz Włodzimierz Trocki i Leopold Horecki — fortepian na 4 ręce. 17.50 Aktualna pogadanka turystyczna. 18.00 Przegląd aktualności finansowo - gospodarczych. 18.10 Program na jutro. 18.15 Muzyka lekka (płyty). 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 „Uczciwość" — skecz Józefa Czyścieckiego. 19.15 Recital skrzypcowy Ignacego Weissenberga. 19.50 Wiadomości sportowe. 20.00 „Sissy" — operetka w 3-ch aktach Fritza Kreislera. W przerwie ok. godziny 20.45 Dziennik wieczorny i Wiadomości rolnicze. 22.10 „O Biskupinie w 15-tu językach świata — audycja w opracowaniu Jana Kilarskiego (z Poznania). 22.25 Koncert solistów. W programie muzyka współczesna. Wykonawcy: Nadzieja Padlewska — fortepian, Józef Madeja — klarnet (z Poznania). 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Przegląd prasy i Komunikat meteorologiczny. 23.00—24.00 Patrz programy lokalne.

ROZGŁOŚNIA POMORSKA

11.40—11.57 Aleksander Głazunow: Fragmenty ze scen baletowych — (płyty, z Warszawy). 12.15 — 12.25 Pielęgnowanie zasiewów — pogadanka rolnicza, wygłosi inżynier Andrzej Miksiewicz. 13.00 —14.05 Orkiestry i soliści — płyty. 15.00 Melodia za melodia (płyty). 15.40—15.45 Wiadomości z Pomorza. 18.10 Rozmowa ze słuchaczami — przeprowadzi Stanisław Nowakowski. 18.20 Soliści (płyty). 18.40 Program na jutro. 18.45—18.50 Wiadomości sportowe z Pomorza. 23.00—23.30 Tańce i piosenki — płyta za płytą.

MELODYJNA OPERETKA KREISLERA

Prześliczną operetkę usłyszą radiosłuchacze dnia 21. 9. o godz. 20.00. Będzie to Kreislera „Sissy" operetka, której treścią jest pierwsze spotkanie księżniczki Elżbiety z młodziutkim wówczas cesarzem Austrii Franciszkiem Józefem I.

W operetce udział biorą: Orkiestra i Chór Polskiego Radia, pod dyr. Z. Górzyńskiego, Aniela Szlemińska, W. Ruśkiewiczowa, L. Romanowska, Kazimierz Petecki, Dobiesław Damięcki i Tadeusz Olsza.

KONCERT Z WYSTAWY „RADIO DLA MIASTA I WSI"

W cyklu koncertów ogólnopolskich, nadawanych z Wilna z Wystawy „Radio dla miasta i wsi" usłyszą radiosłuchacze we wtorek, dnia 21. 9. o godz. 17. interesujący koncert p. n. „Uśmiechy Wiednia".

GŁOSY ŚWIATA O BISKUPINIE

Przed paru tygodniami odwiedził Biskupin międzynarodowy uniwersytecki kurs wakacyjny. Wycieczkę prowadzili kierownicy kursu prof. Błachowski i prof. J. Kilarski. Uczestnicy kursu i wycieczka reprezentująca 15 narodowości byli zachwyceni wynikami wysiłków polskiej nauki. Uznaniu swemu dali wyraz przed mikrofonem Rozgłośni Poznańskiej, ogłaszając światu w swych 15 ojczystych językach to, co widzieli — i zachęcając swych ziomków do odwiedzania Polski i jej sławnej przedhistorycznej osady. Audycję zestawioną przez prof. Kilarskiego i nagraną na płyty nada Polskie Radio z Poznania na fali ogólnopolskiej dnia 21 bm. o godz. 22.10.

Centralne Biuro Zakupów Polskich Kolei Państwowych zwraca uwagę na przetarg ogłoszony w Monitorze Polskim nr. 213 z dnia 16. 9. 1937 r. oraz w Rynku Drzewnym nr. 74 z dnia 16. 9. 1937 r. rozpisany na dzień 8 października rb. godz. 11, obejmujący dostawę ok. 90.000 m. sześc. desek, bali i krawędziaków sosnowych i świerkowych oraz ok. 2.600 m. sześc. kłód sosnowych okorowanych.

Warunki przetargowe, warunki techniczne, wyszczególnienia materiałów oraz wzory umów można nabyć w Centralnym Biurze Zakupów P. K. P. w Warszawie, ul. Wiejska 14, lub przejrzeć w Wydziałach Zasobów odnośnych poszczególnych Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych.

Zlecenie Nr. 3715/4. 6443

PRZETARG

Komitet Budowy Gimnazjum Krawieckiego w Gdyni ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie instalacji elektrycznej i wodociągowo - kanalizacyjnej oraz robót stolarskich przy budowie gimnazjum w Gdyni, ul. Morska 77.

Podkładki ofertowe można nabywać w godzinach urzędowych w Komisariacie Rządu, pokój 58 po uprzednim wpłaceniu do Kasy Miejskiej zł. 3 (trzy) za jedną podkładkę.

Oferty zalakowane z napisem „Oferta na wykonanie instalacji elektrycznej, wodociągowo - kanalizacyjnej wzgl. stolarskiej" wraz z dołączonym kwitem Kasy Miejskiej na wpłacone wadium w wysokości 3 proc. oferowanej sumy — należy składać w Komisariacie Rządu, pok. 58 do dnia 25-go września 1937 r. godz. 11.45.

Otwarcie ofert nastąpi tegoż dnia o godz. 12-tej w Komisariacie Rządu, pokój 58.

Bliższych informacyj zasięgnąć można w wyżej wskazanym pokoju.

Komitet Budowy zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta bez względu na wysokość oferowanej kwoty, oraz unieważnienia przetargu w części lub całkowicie bez odszkodowania.

Gdynia, dnia 18 września 1937 r. 6454

Za Przewodniczącego Komitetu Budowy:
(—) Inż. M. Michalski,
Naczelnik Wydziału Tech.

Przetarg.

KURKOWE BRACTWO STRZELECKIE W TCZEWIE

wydzierżawi Strzelnicę z pełną koncesją na wyszynk, z mieszkaniem 4-pokojowym, salą i pokojami restauracyjnymi, kortem tenisowym i parkiem 20-morgowym od 1. 10. 1937 r. na lat 3. Kaucja 1.500 złotych.

Oferty na dzierżawę przyjmuje do dnia 27. 9. 1937 r. i wszelkich informacyj udziela skarbnik Bractwa L. Śpiewak, Tczew, M. Piłsudskiego 15, I. ptr. w godz. od 15 — 16. 6459

Zarząd.

Dnia 29 września 1937 r. o godz. 9-tej odbędzie się w Starogardzie na targowicy przy ul. Kościuszki, publiczna licytacja około 24 koni wybrakowanych w Garnizonie Starogard.

Komendant Garnizonu:
w z. (—) Łekawski, ppłk.

Zlecenie Nr. 1030/IX. 6444

N. t. w. 1329 6/I/36.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI.

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25. 6. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 580), Urząd Skarbowy w Brodnicy podaje do ogólnej wiadomości, że dn. 24. 9. 1937 r. o godz. 11 w lokalu Brodnickich Zakładów Ceramicznych przy ul. Pierackiego nr. 4 Sp. z o. o., celem uregulowania zaległych należności na rzecz Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy w Toruniu odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości: Cegła w surowym stanie 100.000 sztuk a 15,— zł., cena szacunkowa 1.500,— zł.

Zajęte przedmioty można oglądać dnia 24. 9. 1937 r. od godz. 10,30 do godz. 11 w lokalu Brodnickich Zakładów Ceramicznych przy ul. Pierackiego nr. 4.

Za Kierownika Urzędu Skarbowego:
(—) Jaszczorski, sekr. adm.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

Dnia 22 września 1937 r. o godz. 11 podpisany komornik sprzeda w drodze licytacji publicznej najwięcej dającemu za gotówkę, w Grudziądzu przy ul. Legionów 47, ruchomości należące do M. Schwartza, a składające się z: 3 kloców dębowych 3 mtr., 6 belek 6 mtr., 15 szczap 15 m. sześc. użytk., 1.000 szt. półfabrykatów z twardego drzewa i motor elektryczny na 10 T. S. 6462

(—) Michał Dobrzański,
komornik Sądu Grodzkiego Rewiru II.
w Grudziądzu.

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej	0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie	1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie	0.80 zł
w tekście na dalszych stronach	0.50 zł

Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tem jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOSI:

W ekspedycji miejscowych agencyj	2.00 zł
Z odnoszeniem do domu	2.20 zł
Przez pocztę z odnoszeniem do domu	2.40 zł
Pod opaską	4,50 zł
W Gdańsku przez pocztę . 2.32 gd; przez gońca	2.00 gd
W Gdańsku z odbieraniem w administracji wprost	1.75 gd
Zagranicą	4.00 zł

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:
WACŁAW WYTYK, Toruń, ul. Bydgoska 56.

UWAGI:

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20 proc. Czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Leon Formański Bydgoszcz, ul. Dworcowa 25 I. piętro. redaktor odpowiedz. na Gdynię: Wiktor Mielnikow, Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Paged'u". — Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz: Franciszek Myśliński Grudziądz Plac 23 Stycznia 10, I. — Redaktor odpow. na Tczew: Alojzy Kuzio Tczew, Kościuszki nr. 1. — Redaktor odp. na Rypin: Zygmunt Bartelki — Rypin, Warszawska 13 tel. 97 — Lipno: „Astoria", Kościuszki 7 Franciszek Majewski — Brodnica: Zygmunt Bartelki, ul. Mazurska 27, m. 5. Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Gryf" z odpow udziałami w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja.